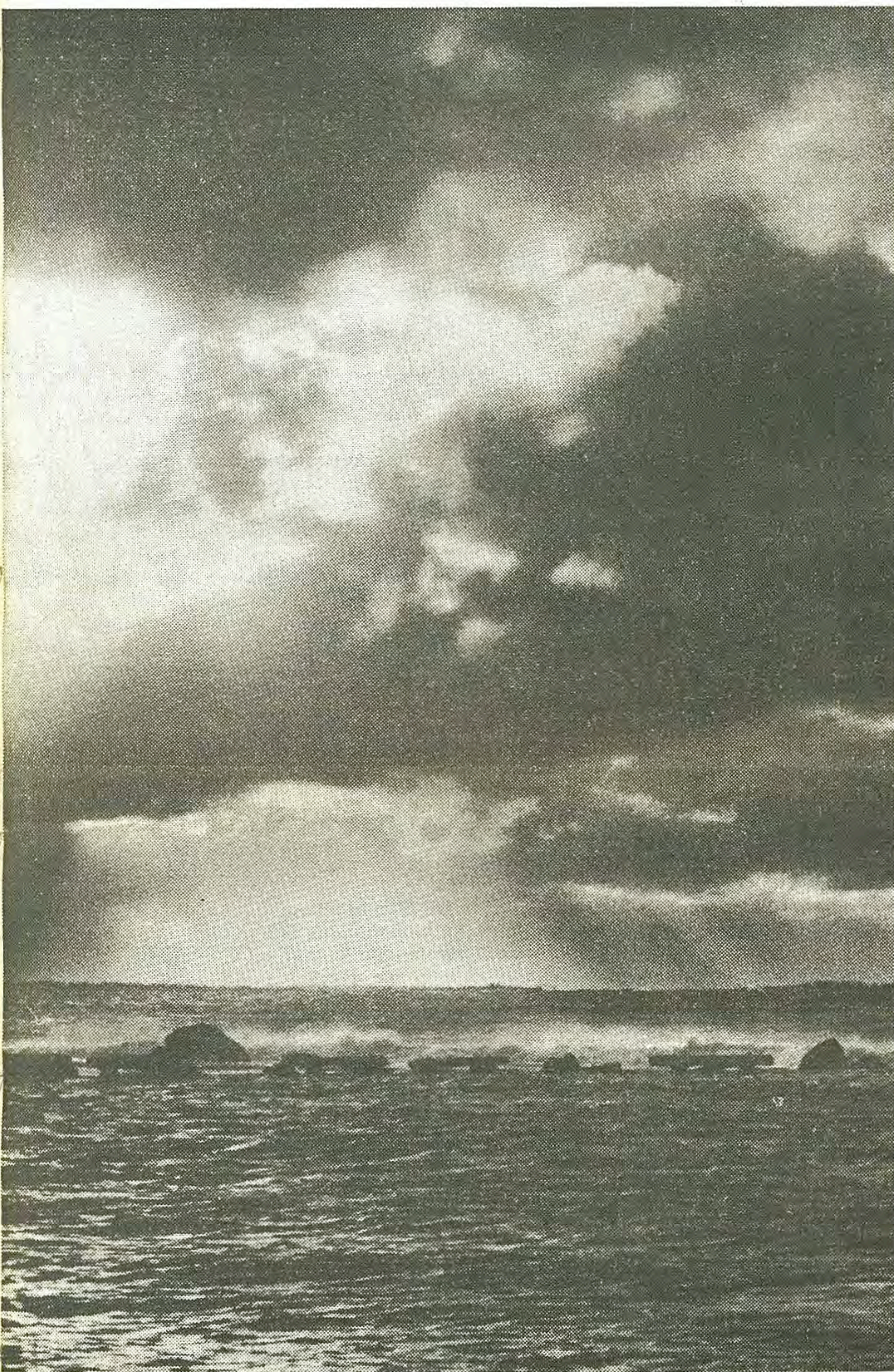

”JA TAIVAASTA MAAN YLI TUULEE”

Helluntai ja kevät kuuluvat yhteen!

Kevään mukana tulee valo, lämpö, kirkkaat yöt. Kevään mukana herää uusi elämä koko luomakunnassa. Puut puhkeavat lehteen ja kukkasen nousevat maasta. Lintujen laulu kaikuu kaikkialla. Koko luomakunta väreilee uuden elämän puhkeamista ja täyttymistä. Kevät tuo ihmisrintaankin elämän toivon, ilon ja uskon.

Helluntai julistaa hengen kevään tuloa ja toteutumista. Aroista opetuslapsista tuli rohkeita Kristuksen todistajia. Yhtenä päivänä syntyi mahtava, monituhattajäseninen seurakunta. Oli iloa ja riemua. Kristuksen armon kirkkaus häikäisi ja valaisi ihmisten mielet. Jumalan Hengen tuulet puhalsivat taivaasta maan yli. Tuli Hengen kevät. Uusi elämä syntyi ja versoi voimakkaana. Hengen tuli levisi kuin kulovalkea yli koko tunnetun maanpiirin. Taivasten valtakunta laskeutui ihmisten sieluihin, maan päälle.

Kevät merkitsee aina työtä. Maa on muokattava, kynnettävä. Siemen on kylvettävä. Pellot on lannoitettava. Maamiehelle on kevät työn ja toimen aikaa. Jollei maanviljelijä ja puutarhuri tiedä silloin etsikköaikaansa, voi se merkitä koko vuoden tulon menetyksiä.

Mutta he tekevät työnsä iloiten. Sillä heidän mielensä täyttää odotus ja toivo syksyn sadosta, joka runsaana korjataan ajallaan.

Näin myöskin helluntaihin, Hengen kevääseen, kuuluu julistamisen, työn ja palvelemisen ilo. Yhden sukupolven aikana levisi Kristuksen evankeliumi yli koko mahtavan Rooman valtakunnan. Sen voittoa eivät voineet estää vainiot, pilkat eivätkä sortotoimenpiteet.

Kun 200-luvun vaiheilla kristitty lakimies Tertullianus kirjoitti keisarille kristittyjen puolustuskirjan, hän mm. väitti, että kristittyjä oli jo kaikkialla, keisarin hovista armeijaan, valtion virastoihin, kauppiaskuntaan, kaikkiin kansankerrokseen halvimmista orjista ylhäisimpiin senaattorisukuihin saakka. ”Sinä et voi hävittää meitä. Jos sinä vainoat meitä, on kristittyjen veri vain seurakunnan siemen, josta nousevat uusien kristittyjen joukot.”

Kristuksen evankeliumi, pelastuksen, armon ja lunastuksen evankeliumi on siitä lähtien kaikunut. Se on kaikunut Suomesakin jo tuhat vuotta. Sen satona on meillä kirkkomme, ovat seurakunnat, kirkot ja seurakuntatyön keskuksat. Sen hedelmänä ovat keskuudessamme erilaiset seurakuntatyön muodot, seurakuntatyön tekijät. Me elämme tänä päivänä Hengen kevään ja sen hedelmien aikaa. Ovatko sydämemme alttiit palvelemaan Herraa, julistamaan hänen nimensä, elämään hänen armostaan? Toteutuvatko meissä psalminlaulajan sanat: ”Pyhäasussa nuori sotaväkeä nousee eteesi niin kuin kaste aamuruskon helmasta.”

Kun kevään kirkkaus ympäröi meitä ja kesän lämpö herättää kuolleen luonnon uuteen elämään, herättäköön helluntain henki, Hengen kevät, meidät, jokaisen yksityisen ja seurakuntamme uuteen elämään, iloitsemaan Kristuksen lunastustyön täyteydestä, taivasten valtakunnasta, joka meille hänessä avautuu, ja tekemään työtä vaalenevilla vainioilla, jotka kypsyvät leikattaviksi.

Herra kutsuu työhön. On Hengen kevään ja työn aika.

Matti A. Mustonen

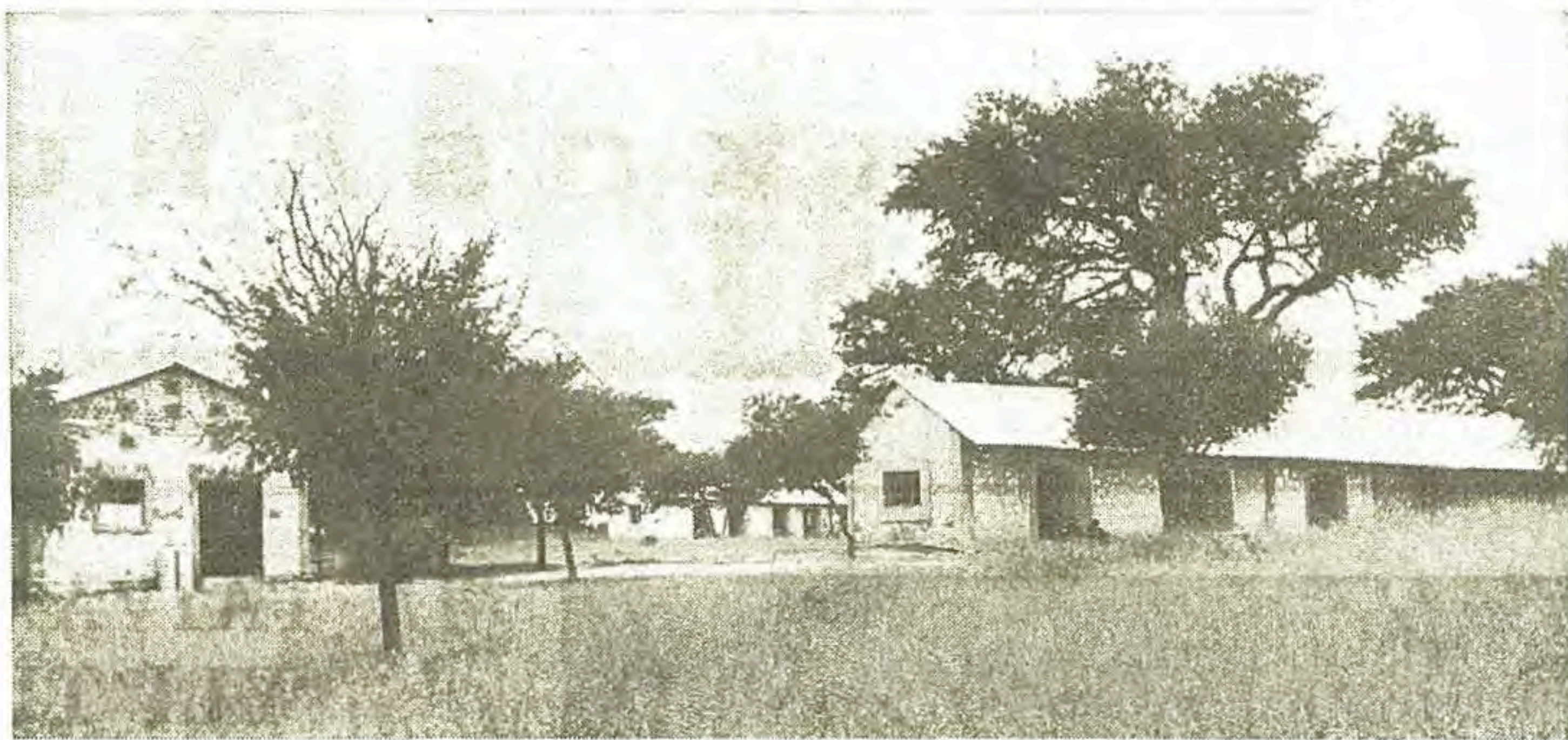
Sisäsivuilla:

- *Reposaari — Porin kesäseurakunta*
- *Mielipiteitä kolehdista*
- *Nimikkolähettimme Afrikan Okavangolla*
- *Pihlavan uudet kasvot*
- *Kesän ohjelmat*

KIRKKO PORISSA

Nimikkolähettimme Afrikan Okavangolla

Tämän kirjoittaja, pastori M. Sakari Pinola, valmistautuu itsekin lähetyssaarnaajaksi. Hän on ollut kuluneen talven ajan Teljän seurakunnan seurakunta-apulaisena, mutta palaa kesäkuun 1. päivänä takaisin Suomen Lähetyseuran palveluksen, jolta hän oli täällä "lainassa". Toivomme, että hänen siirtyessään lähetyskentälle myös lehtemme ulkomaantoimittajien luku kasvaisi yhdellä.

Kuring-Kurun sairaala, Seija Hyvärisen työpaikka.

NIMIKKOLÄHETTIMME OKAVANGOLLA

Eräs aikamme "muotiasia" on kehitysaputyö. Itselleen korkean elintason luoneet maat tahtovat auttaa kehitysmaita. Pyritään antamaan taloudellista tukea ja monipuolista teknillistä apua niille ihmisille, jotka ovat meitä huomomassa asemassa. Onkin varsin kohtuullista, että niin hyvin yksityiset ihmiset kuin kokonaiset valtiotkin huomaavat apua tarvitsevan lähimmäisensä kaukana Afrikassa ja Aasiassa.

Kehitysaputoiminnan rinnalla meidänkin maastamme lähes sata vuotta sitten aloitettu lähetystyö näyttää jäävän varjoon. Se ei ole saanut osakseen sitä arvontantoa, mikä sille monien maiden ulkonaisten elinmahdollisuuksien parantajana olisi kuulunut. Lähetystyö on aina ollut eräänlaista kehitysaputyötä. Kuitenkin sen ydin on evankeliumin sanoman vieminen niille, jotka eivät vielä tunne Jeesusta. Tämän ytimen mukana on pakanoille viety esim. koululaitos, aloitettu sairaanhoitotyö ja autettu heitä monella muulla ulkonaisella tavalla.

Kirkkomme piirissä lähetystyö on tulemassa entistä enemmän koko kirkon tehtäväksi. Yksityiset seurakunnat ovat ottaneet vastuuta työstä. Näin on syntynyt Suomen Lähetyseuran piirissä nimikkolähettitoiminta. Seurakunnat ottavat taivotteeseen jonkun tietyn summan kokoamisen oman nimikkolähettinsä työn tukemiseksi. Tällaisia nimikkolähettejä on Suomen Lähetyseuralla jo noin 140.

Porin Teljän seurakunnan nimikkolähettinä toimii Lounais-Afrikan Okavango-virran varrella olevassa Kuring-Kurun sairaalassa diakonissa Seija Hyvärinen. Hän lähti viiden vuoden mittaiselle työkaudelleen syyskuussa 1966. Seija Hyvärinen on valmistunut Porin Diakonissakoulusta vuonna 1958. Osastonhoitajan pätevyyden hän sai Helsingin sairaanhoitajaopistossa seuraavana vuonna 1959—65 Porin Diakonissalaitoksen korvaosastolla osastonhoitajana. Syksyllä 1965 hän aloitti opiskelunsa Suomen Lähetyseuran lähetysoipistossa Helsingissä, ja oltuaan kevätlukukauden 1966 kielikoulussa Lontoossa hänet siunattiin lähetystyöhön Väinölän kirkossa syyskuussa.

Nimikkolähettiämme varten on perustettu erityinen kannatuspiiri. Siinä on jo 200 jäsentä, jotka antavat kuukausittain vähintään kolme markkaa kannatuspiirille. Tällä tavalla yksityiset seurakuntalaiset ovat ottaneet henkilökohtaisesti vastuuta lähetystyöstä. Kannatuspiiriin voi liittyä ilmoittamalla

Kuring-Kuru, helmikuussa 1967

RAKKAAT YSTÄVÄT

Siitä onkin pitkä aika, kun olen teille kirjoittanut. Kiitän teitä kaikesta muistamisesta, ennen kaikkea kiitän esirukouksistanne. Täällä olen selvimmin saanut kokea esirukouksen merkityksen. Usein vierailen ajatuksissani siellä Porissa, varsinkin torstai-iltaisessa lähetyspiirissä.

On sunnuntai-ilta. Minulla on työstä vapaata. Ulkona on jälleen aurinkoista ja lämmintä.

Teljän nimikkolähetti, diakonissa Seija Hyvärinen.

asiasta seurakuntien taloustoimistossa neiti Aune Hyytille, joka toimii kannatuspiirin sihteerinä. Kannatuspiiriläiset saavat nimikkolähetin kuvalla varustetun kansion, jossa on pankkisiirtokuitteja rahojen tilittämistä varten minkä pankin välityksellä tahansa. Seurakuntalaiset ovat ottaneet nimikkolähetin kannattamisen oikein sydämen asiakseen, sillä huhtikuun puoleen väliin mennessä tuli kannatuspiiriin toimesta Suomen Lähetyseuralle yli 7.000 mk.

Työssämme ei kuitenkaan raha näyttele pääosaa. Ymmärrämme, että tärkein tehtävämme taloudellisen tuen lisäksi on rukoilla nimikkolähettiämme puolesta. Meillä on ihmeellinen Vapahtaja, joka lähettäessään opetuslapsensa kaikkeen maailmaan sanoi heille: "Minä olen teidän kanssanne joka päivä maailman loppuun asti." Hänen apuunsa me luotamme lähetystyötä tehdessämme. Hän on Herra ja Kuningas. Hän voittaa!

Tervehdys lähetyskentältä

Viime viikkoina on ollut hyvin täältä Kuring-Kurusta Runnulpaljon sateita ja ilmakin on ollut aika viileätä. Eilen täytyi työssä käyttää jopa villatakia. Maanviljelijät sanovat, ettei viljassa käytetty satoa liian kosteuden vuoksi.

Olen ollut täällä Kuring-Kurussa jo kaksi viikkoa. Kielen lukuaika on siis takanapäin, ja olen jo saanut tarttua oikeaan työhön. Täällä sairaalassa on suomalainen lääkäri Anneli Suikkanen, ja suomalaisia hoitajia on kaksi: Sirkka Rantapere ja minä. Täkäläisiä apuhoitajia on kolme ja heidän lisäksi monia apulaistytöitä. Kaikille tuntuu kuitenkin riittävän työtä, sillä potilaita on runsaasti. Heitä tulee paljon myös virran takaa, Portugalin Angolan puolelta. Täällä kun ei ole ambulansseja, niin vuodepotilaat kuljetetaan virtaa pitkin tai härkien maalla vetämässä watossa eli ruuhessa. Sairaalas- sa on aamulla ensin henkilökunnan lyhyt aamuhartaus, jonka kukin pitää vuorollaan. Sen jälkeen on koko sairaalan aamuhartaus, johon tulevat myös poliklinikan potilaat mukaan. Samoin illalla on iltahartaus koko sairaalan välle.

Olen tämän kahden viikon aikana saanut pienen tuntuman olosuhteisiin. Huomenna lähdän kuudeksi viikoksi työhön Runnun sairaalaan. Se on hallituksen sairaala, mutta siellä on ollut aina kaksi suomalaista hoitajaa auttamassa. Joulukuussa olin siellä jo kolme viikkoa, joten paikka ja työtoverit ovat tuttuja. On oikein mukava lähteä sinne jälleen. Matkaa

Ehkäpä voin kertoa jotakin poliittisesta tilanteestakin. Viime viikolla tuli tänne hallituksen virkailijoita, poliiseja ym. He ovat leiriytyneet melko lähelle asemaamme. Eilen he saivat tänne myös pari helikopteria. Runnalla on hallituksella tai härkien maalla vetämässä myös tukikohtansa. Nämä kaikki puuhut tähtäävät huhtikuun tapahtumiin. Mitä ne sitten tuovatkin tullessaan, meidän ei kuitenkaan tarvitse olla peloissamme. Kun Jumala hoitaa kaikki pienet asiat, hän varmastikin pitää huolen myös tällaisista suurista asioista, jossa kansojen kohtalot ovat kysymyksessä.

Rakkain terveisin
Seija Hyvärinen

"Minkä te teitte yhdelle näistä pienimmistä..."

KIRKKO KASVAA AMBOMAALLA

Ambo-Kavangon kirkon jäsenmäärä oli vuoden 1966 lopussa 165.431. Lisäys vuoden aikana oli 9.227 jäsentä. Seurakuntien lukumäärä kasvoi kolmella ja on tällä hetkellä 41. Virassa olevien pappien määrä on 84. Kirkon lähetyluonnetta kuvaa se, että joissakin seurakunnissa kastettiin enemmän pakanoita kuin kristittyjen perheiden lapsia.

TAIWANIN KRISTILLISEN PALVELUN VUOSIKOKOUS

Taiwanin kristillisen palvelun vuosikokous pidettiin maaliskuun 10. päivänä. Suomen Lähetyseuran edustajana kokoukseen osallistui proviisori Esko Mikkola. Järjestön tarkoituksena on eri maista saapuneiden avustusten välittämisen maan 3,5 miljoonalle pakolaiselle. Tällä hetkellä järjestö on lopettanut ilmaisten avustusten jakelun ja pyrkii sen sijaan kohentamaan pienetollisuutta pakolaisleireillä ja auttamaan tuotteiden jälleenmyynnissä Taipeiissa olevan myyntipisteen välityksellä. Nuorisohjaaja Pirkko Kilpi on liikkunut pitämässä askartelukursseja ja Kiinan rannikolla olevalta Tachenin saarelta muuttaneiden pakolaisten parissa.

LÄHETYSLOUNAS

Teljän seurakunnan suuri tapahtuma oli palmusunnuntaina vietetty lähetyslounastilaisuus. Jumalanpalveluksen jälkeen täyttyi Mikonkadun rukoushuone lounasvieraita, jotka olivat ajoissa lunastaneet neljä markkaa maksaneen osanottolippunsa. Matti Myöhäisille lounasta ei enää riittänyt. Erityinen lähetyssystävistä muodostettu toimikunta oli nähnyt paljon vaivaa lounastilaisuuden onnistumiseksi. Mutta niinpä kaikki onnistuivat odotusten ja vieraitten kiitoksi ylitysvuotavainen. Ruokailun lomassa suoritettiin monipuolinen ohjelma. Kun ruokatarpeet oli saatettu monien ystävien ja eri liikelaitosten lahjoina ja koska työvoimaa oli ilmaista, saattoi toimikunta luovuttaa kaikki kertyneet tulot, yhteensä yli 600 markkaa, lähetystyöhön. Sydämellinen kiitos kaikille toimikunnan jäsenille ja sen tavalle emännälle Aune Toivoselle.

Myös Keski-Porin seurakunnalla on oma nimikkolähettinsä, vieläpä koko perhe. Lähetyssaarnaajat Kaija ja Lasse Stenman ovat jo työmaallaan Formosalla eli Taiwanilla. Heidän aikansa on mennyt lujissa kielipinnoissa. Seuraavassa syksyllä saamme heidän terveisensä sanoin ja kuvin. — Samalla saarella on toinenkin porilaisille tuttu paikkakunta, nimittäin Teljän entiset nuorisohjaajat Pirkko ja Paavo Kilpi. Ehkäpä kuulemme heistäkin.

KIRKKO PORISSA

Temppelin kello

Juhlakantaatti Porin kirkon 100-vuotisjuhlina.

Kirjoittanut Taakko Haavio

Sekakuoralle ja uruille säveltänyt Väinö I. Haapalainen

I. Savun varjo.

M.M. d=120 (d=60)

J.P.O. 713

Porin kirkon 100-vuotisjuhlakantaatin käsikirjoituksen alkulehti.

Väinö I. Haapalainen — Reposaaaren säveltäjä

Reposaaaren seurakunnan professori Ilmari Krohnia ja säveltäjä Väinö I. Haapalainen piti perjantaina 31. 3. 1967 30-vuotissävellyskonserttinsa Keski-Porin kirkossa. Häntä avustivat Keski-Porin kirkkokuoro, johtajana Arvo Elo ja säestäjänä Erkki Kalijärvi. Itse hän esitti pari urkusooloa säestäen myös setänsä Viljo Haapalaista, joka soitti trumpettisoolon kappaleeseen Excelsior. Mainittuun päivään mennessä oli kulunut täsmälleen 30 v. siitä, kun säveltäjä Haapalaisen ensimmäinen oma sävellys esitettiin julkisesti hänen syntymäkaupungissaan Viipurissa kaupunginorkesterin sinfoniakonsertissa tunnetun kapellimestari Boris Sirpon johdolla.

Säveltäjä Haapalainen on syntynyt 15. 10. 1916. Jo 6-vuotiaana hän aloitti opiskelunsa Viipurin musiikkiopistossa, suoritti sittemmin myös kirkkomusiikkiopistokurssin ja jatkoi opintojaan Helsingin konservatoriossa. Auskultoituaan hän valmistui myös sotilaskapellimestariksi. Aluksi hän toimi Viipurissa vt. kanttori-urkurina, mutta muutti talvisodan johdosta v. 1940 Poriin, jossa hän vaikutti monet vuodet muusikkona ja musiikinopettajana, kunnes hänet v. 1956 valittiin Reposaaaren seurakunnan kanttori-urkuriksi.

Monista omista opettajistaan Haapalainen pitää itseensä syvällisimmin vaikuttaneina ennen kaikkea isäänsä, tunnettua säveltäjä Väinö Haapalaista, urkutaiteilija Venni Kuosmaa,

professori Ilmari Krohnia ja säveltäjä Selim Palmgrenia.

Hengellisen musiikin alaan kuuluvista omista teoksistaan Haapalainen itse pitää tärkeimpänä Porin kirkon 100-vuotisjuhlaan sävellettyä kantaattia. Tämän lisäksi hänen tuotantoonsa kuuluu joukko urkusävellyksiä sekä nais-, mies- ja sekakuorolauluja. Hänen toisenlaatuisista sävellysteoksistaan mainittakoon: 3 sinfoniaa, 2 viulukonserttoa, 2 selloso-naattia, pianotrio, jousikvartetto, useita orkesterisarjoja ja pari kantaattia. Tähän mennessä Haapalainen on antanut 5 sävellyskonserttia.

Vielä parhaassa miehuusiässä elävä Väinö I. Haapalainen, jolle syntyperä jo lahjoitti lyhyen herkkyyden ja kiintymyksen luonnon harmoniaan, on kyennyt nykyisessä asuin- ympäristössään säilyttämään nuo ominaisuudet alkuperäisenä aitoina, "muuntumattomina", kuten Vilho I. Laurila alussa mainitun konsertin arvostelussa sanoo; ja me uskomme hänen säilyttävän ne edelleenkin.

Väinö I. Haapalainen, Reposaaaren säveltäjä kanttori, saavutti äskettäin myös toisen virstanpylvään, sillä hän täytti 50 vuotta viime syksynä.

Elämäntyö saman seurakunnan palveluksessa Aili Mäkelä muistelee

Juna, joka 3. 10. 1931 muiden matkustajien ohella toi myös diakonissa Aili Mäkelän Helsingistä Poriin, ei vielä ollut meidän päiviemme vauhtihirmu. Tulo oli varsin rauhallista. Oli aikaa katsella Satakunnan lakeuksien mittavuutta ja tasaisuuttakin.

Seurakuntasisar Mäkelä ei ole syntynyt Satakunnasta, vaan kaukaa Kouvolaan seutuvilta, Elimäen pitäjältä, eikä hän oikeastaan Helsingin Diakonissalaitoksen kurssin suorittuaan — maaseudulla lapsuutensa ja nuoruutensa elettyään — olisi halunnut toimipaikakseen kaupunkia, mutta niihin aikoihin määräsi asianomaisen koulun johto kunkin työskentelypaikan. Saattoihan sieltä myöhemmässä vaiheessa saada siirron maaseudullekin, lohdutteli nuori diakonissa itseään.

Muualle siirtymisestä ei kuitenkaan tullut mitään. Porissa seurakuntasisar Mäkelä suoritti elämäntyönsä, ja täällä hän elää vieläkin siirryttyään viime heinäkuussa täysinpalvelleena eläkkeelle.

Kolmessakymmenessä viidessä vuodessa ehtii uttara seurakuntasisar näkemään ja kokemaan ja tekemään paljon. Ensimmäiseksi työkentäksi määrättiin Toejoki ja 7. ja 8. kaupunginosa. Ne olivat vaikeita vuosia. Ei tunnettu sanaa elintaso eikä juuri sosiaalihuoltoakaan, mutta sen paremmin kaikenlainen puute ja monet sairaudet. Vaikeuksiin joutuivat olivat kiitollisia vähästäkin, ja hyvin vähäistä se apu olikin, minkä nuori diakonissa saattoi antaa. Usein hiipi väsymys ja masennus mieleen, eikä silloin muuta keinoa ollut kuin rukous. "Olen saanut turvautua siihen salaiseen aseeseen monen monta kertaa kulkiessani Toejoen pimeillä ja pelottavillakin kujilla samoin kuin kaikessakin työssäni", vakuuttaa haastateltava. Ensimmäiset 10—15 vuotta olivat melkein vain sairaanhoitotyötä — hengellinen tukemistyö jäi varsin haparoivaksi, "jollaiseksi se silti on jäänyt ainakin", haastateltava tunnustaa. Sairaanhoitohenkilökunnasta oli kova puute, ja työtä oli paljon: diakonissat

Nyt on Aili Mäkelällä jo aikaa tarttua joskus kutimeenkin.

Nuori sisar Aili

saivat hoitaa sairaita lapsiakin. Myöhemmin diakonissojen hoidettavaksi jäivät vain vanhukset ja krooniset sairaudet.

Entä varat, mistä ne tulivat? Melkeinpä ainoat tulolähteet olivat keräykset ja ompeluseurat, jotka viikoittain kokoontuivat diakonissojen kodissa, myöhemmin muuallakin. Ompeluseurojen myyjäisistä saatiin usein sievoisetkin tulot. Erikoisesti joulun vaiheilla pyrittiin järjestämään yhteiskunnan vähäosaisimmille juhlatilaisuuksia, joissa heitä koetettiin ilahduttaa pikku lahjoilla. Mutta vähäistä se oli.

"Toimin kauan, noin 30 vuotta, 6. kaupunginosassa", jatkaa haastateltava. "Sen kadut, kodit ja ihmiset kävivät minulle tutuiksi ja rakkaiksi. Usein tuntuu siltä, että juuri tuu siltä, että heitä on enemmällä olen elämäntyöni suorittamankin kuin ennen elintason. Sieltä ovat rakkaimmat ja noususta ja sosiaalihuollosta raskaimmatkin muistot. Elämän huolimatta. On sentään aikaa laitapuolella kärsivät eivät aina omalle itselleenkin: saa olla hile helposti lähestyttävää, eivät jaa ja lukea ja mietiskellä pie-luonnollisestikaan. Mieleen on niä mietteitään. "Näin eläkkeelle usein keriytyneen le siirryttyään on kiitollinen siikerä. Usein on kuullut sanat: tänäkin, että on jaksanut tarpoa mitä te täällä teette, emme tar-sen tien loppuun, jota kerran vitse teidän vaivaisia almujan-lähti kulkemaan".

ne. Verrattomasti useammin on sentään saanut kuulla kiitollisuuden sanoja."

Haastateltava vakuuttaa: "Ei, en ole ollut väärällä alalla. Minulle suotiin onni löytää juuri se oikea työskä. Olen pitänyt työstäni, kotikäynneistä ja kaikesta, mikä kuuluu diakonissan työkenttään. Ajattelen, ettei seurakuntasisar jaksakaan tehdä työtään, ellei hän pidä siitä: ei voi auttaa ihmistä pitämättä hänestä. On tämän suurten pettymystenkin työtä ja usein hyvin näkymätöntä. Masennuksen tunne on tuttu vieras diakonissalle, mutta omien voimien riittämättömyyden tajuaminen vie yhä uudelleen lähemmäksi Jumalaa."

Seurakuntasisar Mäkelän toinen työskä on ollut pyhäkou-lutyö. Kolmeenkymmeneen vuoteen mahtuu monia sunnuntaita ja hyvin suuri määrä pieniä pyhäkoululaisia, vakuuttaa haastateltava. Kiitollisuuden sanat hän erikoisesti haluaa lausua katulähetystyölle ja sen tekijöille: on toimittu rinnan ja toisen toistaan tukien elämän eräällä työsaralla.

Viime kesän heinäkuusta lähtien on haastateltava siis ollut eläkkeellä. Melkein kaikille aloille tunkeutunut harmillinen paperisota on loppunut ja pahin paine hellittänyt, mutta työ jatkuu silti: avun ja tuen tarpees-hyvinkin tutuiksi ja rakkaiksi. sa olevia on edelleen. Väliin tun-tuu siltä, että heitä on enemmällä olen elämäntyöni suorittamankin kuin ennen elintason. Sieltä ovat rakkaimmat ja noususta ja sosiaalihuollosta raskaimmatkin muistot. Elämän huolimatta. On sentään aikaa laitapuolella kärsivät eivät aina omalle itselleenkin: saa olla hile helposti lähestyttävää, eivät jaa ja lukea ja mietiskellä pie-luonnollisestikaan. Mieleen on niä mietteitään. "Näin eläkkeelle usein keriytyneen le siirryttyään on kiitollinen siikerä. Usein on kuullut sanat: tänäkin, että on jaksanut tarpoa mitä te täällä teette, emme tar-sen tien loppuun, jota kerran vitse teidän vaivaisia almujan-lähti kulkemaan".

Kolehti, joka seuraavan virren aikana kootaan...

"Ei kolehtia". Näin näkee silloin tällöin mainostettavan hengellisiä tilaisuuksia. Kolehtihaavit kiertävät kuitenkin omien seurakuntiemme jumalanpalveluksissa ja lukuisissa muissa tilaisuuksissa. Rationalisoidun rahaliikenteen, pitkälle kehitetyn sosiaalisen lainsäädännön ja verotuksen aikakaudella elää kirkon kolehtihaavi muistuttaen meitä vapaaehtoisen auttamisen merkityksestä. Millaisena näemme kolehdin merkityksen tänään? Mikä on sopivin kolehtiraha? Ilmoitetaanko kolehdin kohde tarpeeksi selvästi? Millaiseen tarkoitukseen antaisiin mieluummin?

— Kun on tottunut siihen, että jumalanpalveluksissa kootaan kolehti, on vaikeata ajatella, että siitä luovuttaisiin. — Pian viisitoista vuotta portinvartijana toimineen Oiva Sanojen lausuja on konttorinhoitaja Aila Seikkula, joka pankkivirkailijana on tottunut käsittelemään sekä suuria että pieniä rahoja.

— Sopivin kolehtiraha? Yksi markka, ei juuri pienempää meidän päivinä.

— Kohde ilmaistaan mielestäni tarpeeksi selvästi. Entä mieluisin kohde? — Kaikille sama määrä. Nuorisotyön asetan kuitenkin etualalle.

Autojen huoltoasemalta tapamme huoltomies Matti Lintusen.

— Vaikea sanoa. Pitäisi nähdä selvemmin tulokset, joita kolehteilla on saatu aikaan.

— Kolehtirahan suuruudelle ei voi asettaa mitään vaatimusta. Jokainen antaa sen mukaan kuin hänellä on. Yksi markka tai mitä taskun pohjalla on.

— Määrättyä aikana tulisi koota aivan määrättyyn tarkoitukseen, jos halutaan kunnan kolehtitulot. — Esimerkkinä haastateltavamme mainitsi Tarvajärven toiminnan.

Kosti Koskenvaara joutuu Länsi-Porin kirkon vahvistamiseksi elämään lähellä kolehtihaavia. Mitä tapahtuu kootuille rahoille?

— Kun rahat on koottu, ne lasketaan jumalanpalveluksen jälkeen, ja summa merkitään kahden todistajan varmentamana kuittikirjaan. Sen jälkeen rahat toimitetaan pankkiin, josta saatava kuitti yhdessä aikaisemman kuitin kanssa esitetään seurakuntien taloustoimistossa. Tämä puolestaan antaa pankille ohjeet rahojen eteenpäin lähettämiseksi niiden saajille.

— Mielestäni kolehti kuuluu osana jumalanpalvelukseen. Ellei sitä koota, on kuin jotain jäisi jumalanpalveluksesta pois. Kukaan ei aikanaan ole nostanut protestia kolehdinkantoon vastaan. Nappejakin löytyy vain harvoin. Henkilö, joka tulee jumalanpalvelukseen, tietää että kolehti on täysin vapaaehtoinen asia. Kolehti ei saa olla esteenä sanankuuloon tulemiselle.

Teljän kirkkoherran rovasti Torsti Kanervan mielipide kolehtiasista.

— Mitä kolehdinkantoon muodossa tai toisessa tulee, niin se on aina kuulunut ja tulee kuulumaan seurakunnan elämään. Perusteluina mainitsen vain kaksi asiaa: Toiminnan ylläpitämiseen tarvitaan rahaa, ja kolehdit eli vapaaehtoiset lahjat ovat varmin tie sen saamiseen. Muut lähteet voivat aina tukentua, mutta vapaaehtoisuuden tie pysyy aina auki.

Toisena perusteluna mainitsen antamisen tarpeen. Voi olla ihmisiä, jotka tuntevat mielihyvää lukiessaan kokousilmoituk-

sesta: Ei kolehtia. Mutta on myös niitä ihmisiä, jotka lahjaksi saaneina tahtovat myös lahjaksi antaa ja jotka ovat eläneet todeksi Jeesuksen sanan: Autuaampi on antaa kuin ottaa. Pappina olen usein saanut lempeän nuhteen: "Miksi ei kerätty kolehtia?" Kivuttomin tapa antaa lahjansa Herran alttarille, on panna se kolehtihaaviin. Kolehdin kantaminen palvelee siis myös antajan asiaa.

Kolehdinkantoon voi tulla pahan maun tuntu silloin, kun ei voi välttää ajatukselta, että kolehti oli tärkein asia jossakin tilaisuudessa. Seurakunnan piirissä tämä vaara ei ole niin suuri, kuin se voi olla vapaassa yhdistystoiminnassa ja tilaisuuksissa, joissa on voimakkaasti eräänlaisen "yksityisyritteliäisyyden" maku. "Jumalan valtakunnan työlle" kannettavaksi ilmoitettu kolehti olisi joskus selvästi ilmoitettava kannettavaksi "tälle pojalle", kuten joku kiertävä puhuja kuuluu tehneen ja sai runsaan kolehdin muodossa kiitoksen rehellisyydestään.

Seurakunnan tilaisuuksissa ei tarvitse kerätä kolehtia itselleen, eikä edes omalle seurakunnalleen. Kirkkokolehdithan ovat suurimmaksi osaksi ns. ulosmeneviä kolehteja, jotka kirkkohallituksen tai tuomiokapitulin määräyksestä kannetaan erilaisiin kristillisiin tai yleishyödyllisiin tarpeisiin. Monien tarpeelliseksi havaittujen asioiden hoitaminen on käsitykseni mukaan mahdollista vain kolehtien ja vapaaehtoisten lahjojen turvin. Yksi kirkkokolehti kautta maan kannettuna tuottaa 5.00—20.000 markkaa. Se merkitsee

huomattavaa lisää seurojen tai yhdistysten budjettiin, varsinkin jos noita kolehtipyhiä on kaksi tai kolmekin vuodessa. Kolehdin merkitystä ei siis voida väheksyä.

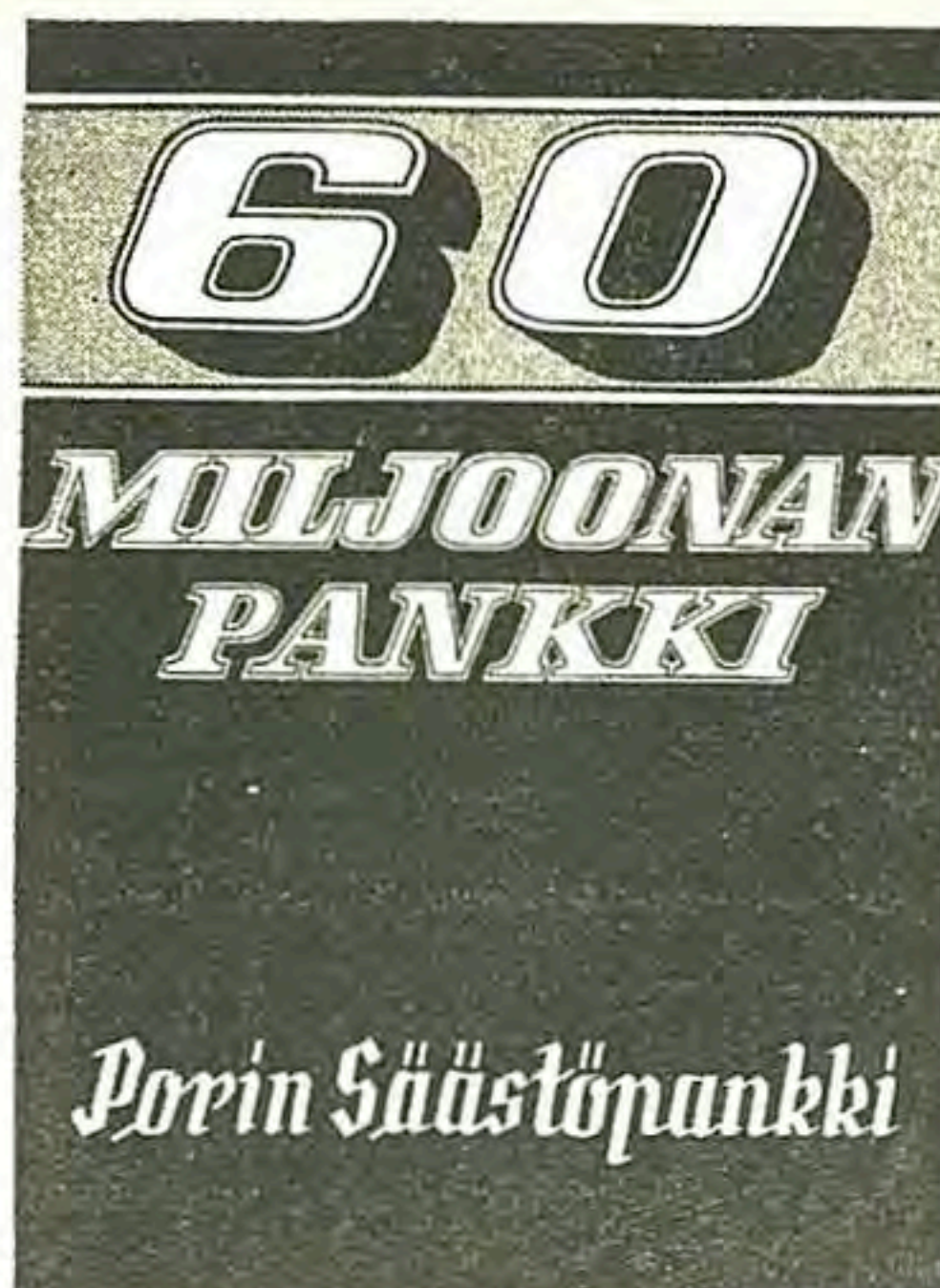
Seurakunnan elämässä kaikki kolehdinkanto on tarkan kontrollin alaisista. Kolehtien tarkoitus ilmoitetaan useimmiten samalla, kun tilaisuuksista muutenkin ilmoitetaan, ja ennen kolehdin kantamista vielä sanotaan tarkasti, mihin kolehti kerätään. Tilitys tapahtuu kahden henkilön varmentamana seurakuntien taloustoimiston kautta, joten siinä suhteessa on kaikki kohdallaan. Kenellä tahansa on oikeus saada nähdä tulokset ja tositteet. Seurakuntien tilinpäätöksessä näkyy myös kolehtien osuus, samoin kuin sekin, miten rahat on käytetty. Eri seuroilla ja yhdistyksillä on myös lakien ja asetusten säätämä kirjanpito ja toiminnasta laaditaan vuosikertomus, josta työn tulokset näkyvät.

Seurat ja yhdistykset lähettävät kehotuksia seurakunnalle luettavaksi silloin, kun on niiden kolehtipyhiä. Tuntuu joskus hyvältä saada samoilta lähetäjiltä kiitos kolehdista tai edes maininta, että kolehti on tullut perille.

KIRKKOLAIN MUUTOSEHDOTUS NELJÄN VAALIEHDOKKAAN SAANNIN HELPOTTAMISEKSI

Seurakuntien vakinaiset papit ja kantorit valitaan kirkkokokouksessa siten, että tuomiokapituli asettaa vaaliehdolle kolme ansiotuneinta hakijaa ja seurakunta enemmistövaalilla valitsee heistä haluamansa henkilön. Seurakuntalaisilla on kuitenkin oikeus kutsua näiden kolmen virallisen ehdokkaan lisäksi ns. neljäs vaaliehdokas, mutta hänen on saatava silloin suhteellisesti suurempi osuus annetuista äänistä kuin varsinaisten ehdokkaiden.

Aikaisen min oli kirkkolain mukaan vaatimuksena, että neljännen vaaliehdokkaan tuli saada vähintään kymmenes osa seurakunnan koko äänimäärästä. Vuoden 1963 kirkolliskokouksen ehdotuksesta muutettiin kirkkolakia siten, että neljättä ehdokasta piti kannattaa viides osa seurakunnan koko äänimäärästä. Käytännössä vaatimuksen koventaminen on aiheuttanut sen, että neljättä ehdokasta ei saada valituksi ainakaan suurissa tai suurenpuoleisissa seurakunnissa. Uuden kirkkolain säännösten aikana on vain kahdessa tapauksessa äänestämisen onnistunut. Tätä on pidetty epäoikeudenmukaisena varsinkin silloin, kun neljäs ehdokas on saanut jossakin kaikki annetut äänet, mutta ei kuitenkaan aivan vaadittua määrää. Kirkkohallitus on halunnut saattaa asian vielä kirkolliskokouksen harkittavaksi ja siinä tarkoituksessa valmistanut ehdotuksen kirkkolain muutokseksi. Ehdotuksen mukaan vaadittaisiin, että neljäs vaaliehdokas saa vähintään kymmenennen osan seurakunnan koko äänimäärästä.

Porin Säästöpankki

LUTERILAISEN MAAILMANLIITON AVUSTUSTA 36 MAAHAN

Luterilainen maailmanliitto ja sen yhteydessä olevat kansalliset avustajajärjestöt ovat lähettäneet vuonna 1966 n. 36 miljoonan markan arvosta elintarvikkeita, vaatteita, lääkkeitä ja muita avustustarvikkeita kaikkiaan 36 maahan.

Tavaroita lähetettiin mm. seuraaviin maihin: Algeria, Bolivia, Brasilia, Burundi, Ceylon, Chile, Kongo, Tshekkoslovakia, Kuuba, Etiopia, Ranska, Gaza, Saksa, Ghana, Hongkong, Intia, Italia, Jordania, Korea, Kreikka, Liberia, Nepali, Nigeria, Puola, Syyria, Taiwan, Tansania, Turkki, Vietnam ja Jugoslavia.

JALANKULKIJÄ!

Vedetäänpä yhtä köyttä

OSTA SUOMALAISTA - se on kaikki kotiinpäin

PIHLAVAN UUDET KASVOT

Kevät on muuttolintujen aikaa. Myös seurakuntien työntekijäkaarti uudistuu. Voimakkaimman verenvaihdon on tällä kerralla kokenut Pihlavan, jossa diakonissa on vaihtunut helmikuun lopussa, tyttötyönohjaaja kuukautta myöhemmin, ja kesäkuun alussa tulee sinne kauan odotettua pappistyövoiman täydennystä. Tyttötyönohjaajan kohdalla on muistettava, että Reposaari "omistaa" hänestä osan, sillä virka on Pihlavan ja Reposaaren yhteinen. Nämä kolme uudet kasvot esittäytyvät nyt kuvin ja omin sanoin.

Pastori Päivö Pellervo Tarjamo on määrätty Pihlavan seurakunnan papiston apulaiseksi kesäkuun 1. päivästä lukien. Kuten muistetaan, perustettiin tämä virka viime helmikuun 1. päivästä alkaen, ja pastori Tarjamo on sen ensimmäinen hoitaja. Hän on syntynyt 1941 Viljakalassa, päässyt ylioppilaaksi Tyrvään Yhteislyseosta 1960 ja valmistunut teologian kandidaatiksi Helsingin Yliopistossa 1966. Papiksi vihkimisestäään 9. 11. 1966 alkaen hän on ollut Harjavallan seurakunnan vt. kappalaisena. Perhekuvaan kuuluu vielä vaimo: Terttu Tuulikki.

Vahvistamaton huhu kertoo, että past. Tarjamon äiti olisi ollut Mäntyluodon koulussa opettajana. Näin ollen hän tulisi, ellei vallan isiensä, niin kumminkin äitinsä maalle.

LAESTADIOLAISTEN LÄHETYSYHDISTYSTEN KESKUSLIITON liittokokous ja kesäseurat pidetään Porissa 30. 6.—2. 7. välisenä aikana. Juhlat alkavat Keski-Porin kirkossa perjantaina 30. 6. klo 14. Alkupuheen ja seurakuntien tervehdyksen esittää rovasti Matti A. Mustonen. Keskusliiton terveiset tuo rovasti Vilho O. J. Lauriala ja Suomen Lähetysseuran tervehdyksen apulaisjohtaja Viljo Remes. Porin seudun laestadiolaisen lähetysyhdistyksen puolesta puhuu Matti Junttila.

Juhlat jatkuvat sitten lauantaina ja sunnuntaina 1.—2. 7. Majoitus- ja ruokailupaikkana on Cygnaeuksen kansakoulu, jossa pidetään myöskin liittokokous. Ohjelmaan kuuluvat myös sunnuntain päiväjumalanpalvelukset eri kirkkoissa. Juhlien yksityiskohtainen ohjelma julkaistaan aikanaan päivälehdissä.

"Olen syntynyt Helsingissä, mutta vanhempani olivat kirkkoilla Lappeenrannassa, jossa minut myös kastettiin", kertoi Irma Sorainen, joka huhutakuun alusta on toiminut Pihlavan ja Reposaaren seurakuntien pyhäkoulu- ja tyttötyönohjaajana. — "Siksi kirkonkirjaani tuli merkintä: "Syntynyt Lappeenrannassa".

Varhaisimmat vuoteni vietin Savonlinnassa, siltojen ja Olavinlinnan kaupungissa. Keväällä -66 valmistuin nuorisnohjaajaksi Helsingin Raamattukoulun teologisesta seminaarista. Valmistumisen jälkeen olin Helsingissä katulähetystyöntekijänä, Eva-Maria-kodin johtajattarena ja osastonhoitajana Toivolan oppilaskodissa.

Tällaisten teiden kautta saavuin Poriin. Täällä minua on ihmetyttänyt maaston tasaisuus. Se tuntui aluksi oudolta, kun olin tottunut vaihteleviin maisemiin. Isäni on "vanhoja" porilaisia, joten tänne tuloni ei ole aivan käsittämätöntä.

Iloitsen saadessani olla viemässä eteenpäin evankeliumia, iloista sanomaa Vapahtajasta. Pyhäkoulu- ja tyttötyönohjaajan tehtävässä tapaan paljon lapsia. Haluaisin heidän oppivan tuntemaan taivaallisen Isän ja luottamaan Häneen. Toivon, että he Jumalan Hengen voimasta oppisivat vastustamaan sitä pahaa, joka tässä maailmassa vaikuttaa. Toivon, että he oppivat rakastamaan virsiä ja hengellisiä lauluja."

Satu Vilponen valmistui Porin Diakonissakoulusta ja vihittiin diakonissaksi helmikuun 17. päivänä tänä vuonna. Välitömmästä sen jälkeen hän astui ensimmäiseen virkapaikkaansa Pihlavan seurakuntasisareksi.

Sisar Satu on syntynyt ja kasvanut Pomarkussa ja käynyt keskikoulun Porin Yhteislyseossa. — "Yrittäessäni tehdä itselleni ja muille selväksi, miksi olen juuri tällä alalla ja työpaikkani on nimenomaan täällä Pihlavassa, tulevat etsimättä mieleeni Raamatun sanat: "Te ette valinneet minua, vaan minä valitsin teidät..." Uskon, että Jumalan johdattamana hakeuduini diakonissakouluun ja Hän myös osoitti minulle työpaikan.

Olen ollut Pihlavassa vasta viisi viikkoa, joten arviointini perustuvat ensivaikutelmiin. Työtä on ollut melko runsaasti, mutta se on mielestäni hyvä. Olen iloinen siitä, että ihmiset tulevat seurakuntasisaren luo ja kutsuvat häntä koteihinsa. Täten pääsee aloitteleva työntekijä parhaiten työhönsä "sisälle".

Ennen opiskeluni päättymistä olin täällä kuukauden seurakuntaharjoittelijana. Ehkä se osaltaan vaikuttaa siihen, että olen tuntenut oloni melkein pä kotoiseksi."

Pihlavan seurakunnan kukkasrahaston surunvalittelu- ja onnitteilu-

ADRESSEJA

saatavana Pihlavan kirkkoherranvirastosta, Kyläsaaren seurakuntatalosta sekä kaikista seurakunnan alueella olevista rahalaitosten konttoreista ja Lehtosen Kirjakaupasta Pihlavassa.

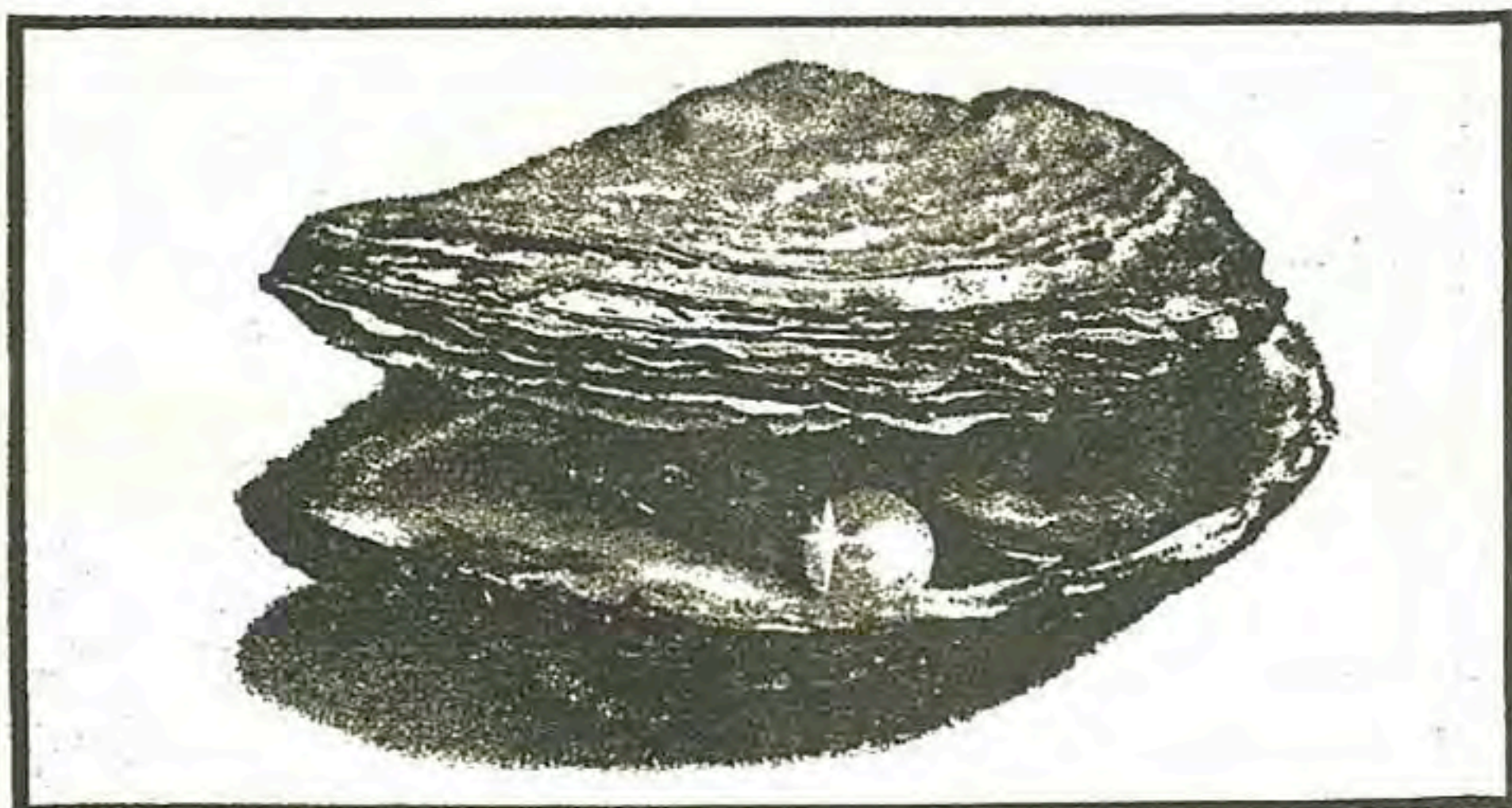
Adresseja on seitsemän erilaisilla monivärikuvilla ja raamatunlauseilla varustettua surunvalitteluadressia sekä yksi onnitteilu- ja viestitiedote. Näiden myyntihinta on 4 mk kpl, ja tulot tulevat lyhennettävänä Pihlavan seurakunnan diakoniatyön hyväksi. Mainittakoon, että adresseja myyvät rahalaitokset ja kirjakauppa eivät ota mitään myyntipalkkiota niistä, vaan tahtovat ystävällisellä palveluksellaan olla tukemassa seurakunnan diakoniatyötä.

Teljän vanhukset Merikarvialla

Teljän vanhukset ovat kuluneen pihamaalle täyttääkseen Merikarvityökaluden aikana kokoontuneet vian pappilan uudistetut ja avarat hopeakerhoihinsa hyvin runsaslu-tilat jotenkin tarkkaan, ellei papkuisesti. Kerhoja on ollut toimin-tilan yläkerran huoneita oteta lunnassa neljä. Tilat Kasvihuoneen-kuun. Hartaana kaikui kiitosvirsi katu 16:ssa ja Yrjönkatu 27:ssä pappilan salissa, jossa kirkkoherovat osoittautuneet monta kertaa ra toivotti vieraat tervetulleiksi ja liian ahtaiksi, kun kuusikymmen-tiljensi koko joukon yhteiseen ruutäkin kerholaista on samalla ker-kooukseen. Teljäläisten kukat ja taa koolla. Ohjelmaan kuuluvan pikkuryijy luovutettiin tuliaislahkahvitarjoilun järjestäminen täl-joiksi, ja sitten jo maistuihin kahlaisessa ahtaudessa ei ole kovin vi, jota oli keitetty oikein isolla helppo asia. Seurakuntasisarten ja pannulla. Olihan porilaisten vieraiheidän apulaistensa kärsivällisyyden lisäksi mukana myös Merikardella on kuitenkin yritetty selvi-vian vanhuksia. Tarjoilun jälkeen tyä. Väinölä tilat ovat valjem-alkoivat seurat. Kirkkoherrat Siimä ja Rauhanpuisto 1:ssäkin on lampää ja Kanerva puhuivat, ja jotenkuten tultu toimeen.

Hopeakerhojen vuotuinen suur-joiden veisuuta dipl.ins. Veikko tapahtuma on kevätkauteen kuu-Huhtinen säesti pianolla. Seurojen luva retki. Väinölä hopeakerho päätyttyä tutustuttiin seurakun-tee retkensä toukokuun lopulla, nan komeaan kirkkoon. Päivän mutta muiden kolmen hopeaker-hetket olivat kuluneet nopeasti ja hon yhteinen retki tehtiin huhti-niin olikin jo hyvästelyn vuoro. Sakuun 12. pñ Merikarvialle 120 hen-malla toivotettiin Merikarvian gen voimalla Teljän seurakunnan vanhukset tervetulleiksi vierailu-entinen paimen, nykyinen Meri-le Porin Teljään myöhemmin tarkarvian kirkkoherra Paavo Sillan-kemmin sovittavana aikana. Aupää oli esittänyt vierailukutsun. rinkoinen sää suosi retkeläisiä ko-Oli siinä isäntäväällä vieraita ker-ko päivän. Niinpä oli matkalaisten rakseen, kun teljäläisten joukko mielikin aurinkoinen, kun illan purkautui kolmesta täpötäydestä suussa palattiin kotitankuville. linja-autosta Merikarvian pappilan

siirtäkää nyt palkkanne osuuskassaan

-siinä on Teille helmi*)

*) tai oikeastaan niitä on monta.

tulette säästäneeksi vai-vatta. Palkkatilille kertyy yleensä korkoineen kuukauden palkan verran vuodessa — sen kummemmin säästämättä.

nykyaikainen pankkipal-velu. Osuuskassa hoitaa halutessanne kaikki maksunne suoraan tililtä.

yli 90 % osuuskassojen,lainoista on annettu yksityishenkilöille ja jokainen voi jäsenenä vaikuttaa osuuskassan asioihin.

mutta arvokkain helmi on se, että osuuskassa ajattelee asioita palkansaajan kannalta.

helmi erityisesti 15—29-vuotiaille on osuuskassan nuorisotilin ja valtion nuorisotalletustilin vahva yhdistelmä.

Kun haluatte siirtää palkkanne osuuskassaan, Teidän ei tarvitse vaihtaa työnantajanne. Tulkaa meille, se riittää.

PORIN SEUDUN OSUUSKASSA

"Tulkaa minun tyköni kaikki..."

LÄHETYS- JA NUORISOPÄIVÄT PORISSA 13.—15. 5. 1967.

Järjestäjinä Keski-Porin seurakunta, Suomen Liikemiesten Lähetysliitto ja Kirkon Nuorisosaatavien piiri.

Ohjelma:

Lauantaina 13. 5. Nuorten ilta, Mi-konk. 8. Klo 19.30 Matti Koponen, Hannu Ervo, Veikko Tenkanen, nuorten kuoro, elokuva.

Sunnuntaina 14. 5.

Klo 10 Jumalanpalvelus ja Her-ran Pyhä Ehtoollinen Kes-ki-Porin kirkossa, Matti Koponen, Matti A. Mustonen, Keski-Porin kirkko-kuoro.

" 10 Jumalanpalvelus Ruosnie-men kirkossa, Veikko Tenkanen, Paavo Tarna, Ruosniemen srk.kuoro.

Klo 13

Lähetysjuhla srk.kodissa Itäp. 14, Matti Koponen, Sakari Pöyhönen, Ilkka Perttula, Veikko Savolainen, Porin seurakuntien kitarakuoro.

" 16

Raamattutunti srk.kodissa Itäp. 14, Matti Koponen.

" 18

Laulu- ja soittojuhla Kes-ki-Porin kirkossa, Matti A. Mustonen, Matti Koponen, Jyrki Savo, nuorten kuoro, kitarakuoro.

Maanantaina 15. 5.

Klo 10

Jumalanpalvelus Keski-Porin kirkossa, Matti A. Mustonen, kirkkokuoro.

" 10

Jumalanpalvelus Ruosnie-men kirkossa, Matti Koponen, seurakuntakuoro.

" 13

Lähetysjuhla Ruosniemen kirkossa, Matti A. Mustonen, Matti Koponen, Veikko Savolainen, Veikko Tenkanen, kitarakuoro.

" 18

Päätöstilaisuus Keski-Porin kirkossa, Heikki Huh-tala, Matti Koponen, Veikko Savolainen, Veikko Tenkanen, kitarakuoro.

MERIMIESLÄHETYKSEN PIIRIPÄIVÄT REPOSAARELLA II helluntaipäivänä 15. 5.

Klo 10

Reposaaren kirkossa juma-lanpalvelus, merimieslähe-tysjohtaja Jorma Louhi-vuori.

" 11.30

Jun-illassa ruokailu ja kahvi.

" 12.30

Junnillassa piiripäivät. Pu-heita ja alustuksia P. O. Ekko, Jorma Louhivuori, Väinö Kyytsönen, Olli-Pek-ka Lassila, Alpo Aaltonen, Viljo Lauro.

Ennakkolm. rov. P. O. Ekko, Hal-litusk. 9, puh. 13 631.

REPOSAARI – PORIN KESÄSEURAKUNTA

Kappelinluodon vanhan jumalanpalveluspaikan vaatimaton muistomerkki kertoo siitä ajasta, jolloin kerran kesässä pidetty jumalanpalvelus oli saarelaisten ainoa seurakunnallinen etuisuus. Nykyisin pidetään vuosittain juhannusjuhla tällä paikalla. Sinne ovat tervetulleita myös huvilaväki ja keskikaupunginkin asukkaat.

Pääosa Reposaaren asutuksesta on keskittynyt "kirkonkylään" ja sahan alueelle (kuva yllä). Kaikkien Porin seurakuntien yhteiseksi kesäseurakunnaksi Reposaaren tekevät saarien ja luotojen runsas kesäasutus sekä ennen kaikkea Junnila, Porin seurakuntien yhteinen kurssi- ja leirikeskus. Junnilan kesäohjelma on toisaalla lehdessämme. — Unohtaa ei myöskään sovi kesäajan vilkasta matkailukautta, jolloin vieraita käy läheltä ja kaukaa.

Olli-Pekka Lassila tuli Ranskasta viime syksynä kirkkoherranviran välivuoden saarnaajaksi. Tätä hän syksyllä lähtee Ruotsiin, Göteborgin hiippakuntaan, sinne muutaneiden maanmiestemme papiksi. Hän on huolissaan, kun vakinaisen kirkkoherran virka ei tunnu kukaan nostavan. "Tulkaa tutustumaan, tulkaa työhön, virkaveljet!" Pastor Lassila ei vielä itse ole virkaan haikukelpoinen. Kirkkoherran ohella Reposaaren seurakunnassa kanttaa ja diakonissa sekä Pihlavan seurakunnan kanssa yhteiset poikien ja tyttöjen ohjaukset. Junnilassa on kesäaikana oma henkilökuntansa, joka parhaimmillaan nousee yli kymmenen hengen. Ympäri vuoden siellä on Lauri Lammi perheineen.

Vahtimestari Frans Kasvisen hoitoon kuuluvat kirkon lisäksi seurakuntakoti, jonka katuosuutta hän kuvassa (yllä) parhaillaan puhdistaa, ja taustalla hämmäyttävä pappila. Viime vuosisadalta peräisin olevan pappilarakennuksen kohtalo ja tulevaisuus on parhaillaan seurakunnan elimissä pohdinnan alaisena. Reposaaren pienellä, kauniilla hautausmaalla voi ulkomaalainenkin päästä synnyinmaansa multiin, sillä hautausmaan vanhempi osa on kokonaisuudessaan syntynyt eri puolilta maailmaa tuoduista laivojen painolastimaista. Siellä onkin saanut lepopaikkansa moni vieraan maan merimies. Reposaaren seurakunta on pystyttänyt heille yhteisen muistomerkkin (vasemmalla). Merenpuoleista kulmaa hautausmaalla hallitsee Reposaaren oman pojan, kauppaneuvos Werner Hacklinin hautamuistomerkki, joka on kuvanveistäjä Kalervo Kallion käsialaa (oikealla).

KIRKKO PORISSA

Kuva Junnilan vie raskirjan lehdeltä.

VILJO VAASIO: HAJAMUISTOJA JUNNILASTA

Porin seurakuntien yhteinen kesäkotijä ja leirikeskus Junnila sijaitsee, niin kuin tiedetään, Reposaaren etelä- eli takarannalla. Alkuaan nimi oli omistajan mukaan Junnula, mutta kansan suussa se on muuttunut Junnilaksi. Moni varmaan tietää ja tuntee tämän talon alku- ja syntyvaiheet, mutta ehkä on niitäkin, joille asia on outo.

1800-luvulla Reposaari eli voimakasta nousukauttaan. Rakennettiin paljon, saari sai asemakaavan ja samalla kaupunkimaisen leimansa. Porilaisilla oli tapana tehdä sunnuntaisin laivoilla ja veneillä huvimatkoja Reposaarelle. Heidän joukossaan oli nuori apteekkari Robert Junnelius, joka nähtyään Takalahden maisemat — nykyinen Junnilan lampi oli silloin Takalahti — ihastui tähän paikkaan ja sanoi: "Tähän minä laitan 'willan'." Hän sai kaupungilta vuokratuksi varsin avaran tontin, johon hän sitten alkoi toteuttaa suurta haavettaan.

Arkkitehti, luultavasti tanskalainen, teki piirustukset rakennuksista, puutarhasta ja puutarhakalusteista aina huvilan viiriä myöten. Päärakennus oli kaunis ja upea. Sanoin "oli", koska se ei ole enää, sillä tyyli on kärsinyt sekä sisä- että ulko- korjausten yhteydessä. Aivan meren rantaan tehtiin "baadi"-huone (ei toki nykykielen baari). Vesi nostettiin merestä käsipumpulla ullakolla olevaan säiliöön, josta siten saatiin oma-paineinen suihku, ja suuressa padassa lämmitettiin vettä kylpyammetta varten. Tämä rakennus, rantamökki, on vielä olemassa, mutta sitä ei käytetä enää samaan tarkoitukseen.

Toinen pieni ja erikoinen rakennus oli ns. Ankkala, joka on lammen rannalla. Siellä pidettiin ankat talvisin. Vesi johdettiin lammen putkia pitkin rakennuksen sisällä olevaan altaaseen, ja huonetta lämmitettiin uunilla. Tämä pyöreä, luonnonkivistä tehty "Ankkala" punaisine tiilikattoineen ja kauniine tiilipilareineen oli kuin lammenhaltijan kruunu. Tämä rakennus on eniten kärsinyt alkuperäisestä muodostaan, muun muassa sementtilaastin siveleminen ulkoseiniin jokunen vuosi

sitten oli mielestäni anteeksiantamaton teko.

Toinen luonnonkivistä tehty, melko hyvin säilynyt rakennelma on "pölkkyplaani" vieressä oleva, linnanraunioita muistuttava rakennelma. Junneliuksen tuttavien kuului paljon nuoria ylioppilaita, jotka viettivät täällä kesää, ja he tekivät tämän ikään kuin muistoksi ja NELA". Meren puolelle rakennettiin kiitokseksi talon isännälle. Ei nettiin oma laiturijä, josta kaikki varmaan tiedetään, oliko pohjana kulku ja purkaus suoritettiin. Jokin piirros tai suunnitelma Kova merenkäynti kumminkin vai oliko se vain poikien päähänpisto. Äsken mainittu "pölkkyplaani" oli kylpyhuoneen ja satamasta huvilalle. Se ei ollut puutarhan välinen tasainen kovin yksinkertaista, sillä kau-

alue. Se sai nimensä siitä, että alueen ympärille oli tuotu suuria puun kantoja juurineen kuin koristeeksi. Kannot ovat tietenkin jo lahonneet. — Vielä on rakennuksista mainittava kak-sikerroksinen vahtimestarin asunto, jota villiviini peitti yltä ympäriinsä, ja sen jatkona oleva talousrakennus. Se on kai nyt jo saanut purkutuoimion, ja tilalle tulee ennen pitkää uusi.

Reposaaren maaperä on varsin karua, joten suuren puutarhan raivaaminen tuotti paljon vaivaa ja kustannuksia. Ruokamulta oli tuotava Porista proomuilla ja kärrättävä se taas rannasta tänne. Junnilan puutarhalle ovat aina antaneet leimaa harvinaiset kasvi- ja puulajit sekä kaunis arkkitehtoni-nen suunnittelu. Junnilalla oli niin ikään oma viirinsä, vaikka sellaisia ei vielä silloin yleisesti käytetty. Sen reuna oli punainen, keskusta valkoinen ja siinä näki mustin kirjaimin "JUN-män ikään kuin muistoksi ja NELA". Meren puolelle rakennettiin kiitokseksi talon isännälle. Ei nettiin oma laiturijä, josta kaikki varmaan tiedetään, oliko pohjana kulku ja purkaus suoritettiin. Jokin piirros tai suunnitelma Kova merenkäynti kumminkin vai oliko se vain poikien päähänpisto. Äsken mainittu "pölkkyplaani" oli kylpyhuoneen ja satamasta huvilalle. Se ei ollut puutarhan välinen tasainen kovin yksinkertaista, sillä kau-

Reposaaren kirkko ja kello tapuli ns. Harmaavuorella.

Reposaaren kohtalo valtuuston vaakalaudalla

Reposaaren kirkollinen ja miettimään. Nyt toimikunta on seurakunnallinen historia on tehnyt esityksensä kirkkovaltuustolle.

Toimikunta myöntää, että Reposaaren ja Pihlavan seurakuntien yhdistäminen toisi joustavuutta ja kevennystä kokonaistalouteen ja -hallintoon. Työvoiman joustava ja keskitetty käyttö olisi mahdollista paremmin kuin nyt. Toimikunta ei kumminkaan ole vakuuttunut siitä, että Reposaari vielä olisi yksinkään elinkelvoton. Lisäksi olisi odotettava Lampaluodon kysymyksen, tiesuunnitelmien ja muiden mahdollisten ratkaisujen vaikutusta saaren elämään. Sen vuoksi toimikunta ei puolla yhdistämistä, ei liioin erillisen Meri-Porin seurakunnan muodostamista Reposaaren —Mäntyluodon—Kaanaan alueista. Työvoimaan ja sen käyttöön nähden toimikunta tekee ehdotuksia ja aloitteita.

Kirkkovaltuusto käsittelee asiaa lehtemme ilmestymisen aikoihin. Kirkkohallintokunta ehdottaa omassa lausunnossaan asian lähettämistä äskettäin asetetulle seurakuntien suunnittelutoimikunnalle.

Alla toimikunta loppuistunnossaan Junnilassa vasemmalta lukien: Arvo Ouramo, Kalevi Forsell, Viljo Vaasio, Nils Hacklin, Eero Grönroos, Viljo Lauro ja Kerttu Salomaa.

pungin viranomaiset epäilivät, tehtiin tie, joka nykyisinkin että jos metsään hakataan tietä varten aukko, voi myrskyn sattuessa koko metsä kaatua. Asiasta kuitenkin sovittiin ja

oli siitä luovuttava.

Apteekkari Junnelius, joka avioitui Rosenlewin tyttären Ellenin kanssa, sai myöhemmin kunnallisneuvoksen arvon. Hän kuoli vuonna 1900. Kunnallisneuvoksetar Junnelius asui täällä kesäisin aina vuoteen 1944 asti, jolloin hän korkean ikänsä vuoksi luopui rakkaasta Junnelastaan. Vuonna 1947 se siirtyi Porin seurakuntien omistukseen. Tontti saatiin omaksi vasta pari vuotta sitten kaupungin kanssa suoritettua maanvaihdon yhteydessä, jolloin tontti samalla suureni. Seurakunnat ovat myös rakentaneet uuden keittiön, ruokasalin ja majoitustiloja käsittävän rakennuksen. Lähivuosien suunnitelmiin kuuluu vielä tilojen lisääminen. Mutta se onkin jo toinen juttu.

LEIRIRIPPIKOULUT

Jo vakiintuneeseen tapaan järjestetään Reposaaren Junnilassa ensi kesänäkin kaksi leiririppikoulua. Ne on tarkoitettu kaikkien Porin seurakuntien nuorille, mutta ensimmäisestä koulusta 5.—18. 6. kantaa vastuun Keski-Porin seurakunta, johtajana pastori Hannu Ervo. Jälkimmäisestä leiristä, jonka aika on 1.—13. 8., huolehtii Teljän seurakunta pastori Erkkä Nurmen johdolla. Ilmoittautumisaika näille leireille alkoi jo huhtikuun alussa, mutta mikäli vielä on halukkaita, kannattaa ottaa yhteys Keski-Porin tai Teljän kirkkoherran virastoihin taikka suoraan yllä mainittuihin leiririppikoulujen johtajiin.

Kummallekin leirille voidaan ottaa noin 80 oppilasta. Jos sen lisäksi ilmoittautuu tarpeellinen määrä halukkaita, ryhdytään toimiin kolmannen leiririppikoulun järjestämiseksi. Junnilan leiririppikoulun osanottomaksu on 60 mk.

Rippikoulutunti Junnilan ruohikolla

TELJÄN NUORET

NUORTEN VIIKONLOPPULEIRI ILMOLASSA

10.—11. 6. o-maksu 3 mk ja matkat. Johtaa Vetterranta, jolle ilmoittautumiset 8. 6. mennessä puh. 13 148 tai 16 244 klo 9—12.

NUORTEN JUHANNUSLEIRI JUNNILASSA

23.—25. 6. O-maksu 8 mk matkoineen. Lähtö 23. 6. klo 16.30 Mikonk. 8. Johtaa Leppiniemi, jolle ilmoitt. 20. 6. mennessä puh. 24 880 tai 16 244 klo 9—12.

KOKKOJUHLA JUNNILASSA

23. 6. klo 20.

RETKEI JYVÄSKYLÄÄN VALTAKUNNALLISILLE NUORTEN HERÄTYSPIAIVILLE 22.—23. 7.

O-maksu 9 mk, johon sisältyvät matkat ja majoitus. Lähtö 22. 7. klo 15 Mikonk. 8. Johtaa Leppiniemi, jolle ilm. 15. 7. mennessä puh. 24 880 tai 16 244 klo 9—12.

LAPINRETKEI NORJAAN JA RUOTSIIN 1.—11. 8.

O-maksu 80 mk, johon sisältyy myös ruoka. Otetaan ilm. järjestyksessä. Ilmoittautuessa

saa tarkempia tietoja puh. 24 880. Johtaa Leppiniemi.

NUORTEN JA KERHONJOHTAJIEN VIIKONLOPPULEIRI ILMOLASSA

26.—27. 8. O-maksu 3 mk + matkat. Kerhonjoht. ilmainen. Ilmoitt. 20. 8. mennessä puh. 24 880 tai 16 244 klo 9—12. Johtaa Leppiniemi.

VIKOITTAINEN TOIMINTA:

POLKUFYÖRÄRETKET keskiv. Lyttilään Ilmolan kesäkohtiin. Lähtö Mikonk. 8:n edestä klo 17.30. Perillä lentopalloa, iltanuotio ym. Ensimmäinen retki 24. 5. jatkuen joka keskiv. 26. 7. asti, ellei seurakuntatiedoissa toisin ilmoiteta.

Ilmolan leirikeskus 1967

KESÄKUU

- 1—2 Kunnostus- ja koulutusleiri nuorisonohjaajille ja työntekijöille
- 6—9 Raivausleiri, seurakuntien yhteinen, johtaa Länsi-Pori
- 10—11 Nuorten viikonloppuleiri (Teljä)
- 12—16 Teljän tyttöleiri
- 17—22 Teljän poikaleiri
- 23—25 Juhannusleiri kaikenikäisille

HEINÄKUU

- 1—2 Nuorten viikonloppuleiri (Pihlava)
- 5—10 Länsi-Porin tyttöleiri
- 12—17 Länsi- ja Keski-Porin poikaleiri
- 19—24 Teljän poikaleiri
- 25—29 Pihlavan tyttöleiri
- 29—30 Nuorten viikonloppuleiri

ELOKU

- 3—8 Keski-Porin tyttöleiri
- 10—14 Satakunnan Raittiuspiirin tyttö- ja poikaleiri
- 15—18 Musiikkileiri
- 19—20 Kerhonjohtajien viikonloppuleiri
- 21—25 Partioleiri
- 26—27 Nuorten viikonloppuleiri

Lähempiä tietoja yllämainituista leireistä saa seurakuntien nuorisonohjaajilta ja papistolta. Ilmoitukset ja uutiset toisaalla lehdeksämme antavat myös lisätietoja.

Kesän muistot talteen

Kirkkosanomien julistaa valokuvauskilpailun kaikille lehden nuorille lukijoille. Kilpailun aihe on "Kesä 1967". Kuvat saavat siis esittää kesän tunnelmia leirillä, retkellä, työssä, huvilalla, kaupungin keskellä tai luonnon helmassa ensi kesän aikana. Aihe on siis verraten vapaa. Se saattaa kohdata aivan yllättäen. Parasta liikkua kamera mukana.

Kilpailusäännöt:

- 1) Kilpailu on avoin kaikille tämän lehden alle 30-vuotiaille lukijoille. Ikärajot on kaksi: alle 15-vuotiaat ja 15—29-vuotiaat.
- 2) Kuvien lukumäärä on rajoittamaton. Kuvat eivät saa olla aikaisemmin julkaistuja tai palkittuja.
- 3) Kuvien tulee olla mustavalkoisia, pohjustamattomia ja lyhimmältä sivultaan vähintään 15 sm leveitä. Valokuvapaperin ja pinnan laatu on vapaa. Luonnollisesti on kuvien oltava kilpailijan itsenäisesti ottamia.
- 4) Kunkin kuvan taakse on

merkittävä osanottajan nimimerkki (ei omaa nimeä). Jos sama kilpailija lähettää useita kuvia, on nimimerkin oltava kaikissa sama. Jokaiseen kuvälähetykseen on liitettävä suljettu kirjekuori, jossa on ilmoitettava kilpailijan oikea nimi, ikä ja tarkka osoite. Kuoren päälle nimimerkki.

- 5) Kilpailuun tarkoitetut kuvat on toimitettava Kirkkosanomien konttoriin seurakuntien taloustoimistoon, Lätinen Raatihuoneenkatu 3, ensi syyskuun loppuun mennessä. Kuoren päälle on merkittävä kilpailun tunnus "Kesä 1967".
- 6) Kuvat arvostele palkintolautakunta, johon kuuluvat valokuvaajat Matti Hakmeenpää ja Altti Helinkö sekä rovasti P. O. Ekko. Palkintoina jaetaan valokuvavälineitä ja -tarvikkeita. Tulokset ilmoitetaan osanottajille erikseen ja julkaistaan lisäksi Kirkkosanomien joulunumerossa.

Länsi-Porin ja Keski-Porin poikien leiriaapinen

Kesä 1967

1. ILMOLAN RAKENNUSLEIRI 6.—9. 6. isoille pojille. Leiri on ilmainen.
2. LAPINSEIDAN KUTSU/Tievatupa (lapinleiri) 26. 6.—3. 7., osanottomaksu 35 mk + voi ja sokeri.
3. MYLLYKUMMUN POIKALEIRI 10.—14. 7. Osanottomaksu 8 mk.
4. ILMOLAN POIKALEIRI 13.—17. 7. Osanottomaksu 8 mk.
5. PARTAHARJUN V JUHLALEIRI 24.—31. 7. Osanottomaksu 35 mk. Lähtö tapahtuu 24. 7. klo 8 junalla.
6. NUORUKAISTEN viikonloppuleiri Myllykummussa 27.—28. 5., yli 13-vuotiaille. Leirimaksu 3 mk matkoineen.
7. NUORUKAISTEN viikonloppuleiri Myllykummussa 26.—27. 8., yli 13-vuotiaille. Leirimaksu 3 mk matkoineen.

LEIRITAPAHTUMISTA

Leiriohjelma on vaihteleva ja monipuolinen, ja sellainenhan on pojan mieleen. Jokaiselle leiripäivälle on annettu erikoinen nimi, jonka ympärille leiriohjelma keskittyy, mm. Erämiehepäivä, Talkoopäivä, Olympiapäivä, Vierailupäivä jne. Leirielämä on rikasta ja opettavaista jokaiselle pojalle.

Vetonaula: Huomio, huomio, pojat! Tärkeää: Julistamme kesän **Leiripoikakilpailun** seuraavien ehdoin: Jokainen poika joka osallistuu leirille, saa leiriä kohden **arpalipun**. Joku voi saada ehkä 3—4 arpalippua. Näin tietysti on paremmat mahdollisuudet saada päävoitto, joka on **Intiaanikanootti**. Kannattaa yrittää, pojat.

Leirimerkin saa jokainen poika ostaa 1 mk:n hinnasta. **Leirille** lähtö tapahtuu leirin alkamispäivänä Itäpuisto 14 edustalta klo 12, paluu samaan paikkaan. Poikkeuksen tekevät Lapinleiri ja Partaharjun juhlaleiri, joista tarkemmat tiedot kerhoista jaettavissa Leiriaapisissa.

Ilmoittautuminen tapahtuu kutakin leiriä tai retkeä koskivalla ilmoittautumiskaavakkeella, joka annetaan kerhonjohtajalle ajoissa. Tarkempia tietoja antavat poikatyönohjaajat Mauri Iljanto (puh. 17 035) ja Vilho Eskelinen (puh. 17 202).

Leirille mukaan huopa tai makuupussi (huovan kanssa launat), sopiva leiriasu, kumisaappaat ja sadetakki, oma teltta (jos on), Raamattu, virsikirja sekä vihko ja kynä, peseytymisvälineet, rahaa tarpeen mukaan. Huom. Ilmolan leirille sekä Partaharjun V juhlaleirille täytyy ottaa mukaan ruokailuvälineet: lautanen, muki, lusikka, veitsi ja haarukka.

Ilmolan kesä

JUNNILAN KESÄ 1967

Äitileirit

19. 6. — 25. 6. **PIHLAVAN JA REPOSAAREN ÄITILEIRI**
— ilmoittautumiset leirin johtajalle Maija-Liisa Sahakarille puh. 84 034 tai Pihlavassa Satu Vilposelle puh. 85 241.
10. 7. — 16. 7. **KESKI-PORIN ÄITILEIRI**
— ilmoittautumiset leirin johtajalle Maija-Liisa Isokankaalle puh. 20 084, Sirkka Hänniselle puh. 18 398 tai Mervi Ilomäelle puh. 17 790.
17. 7. — 23. 7. **LÄNSI-PORIN ÄITILEIRI**
— ilmoittautumiset leirin johtajalle Helmi Ylijoelle puh. 16 701 tai Soili Kymäläiselle puh. 87 853.
24. 7. — 30. 7. **PORIN TELJÄN ÄITILEIRI**
— ilmoittautumiset leirin johtajalle Taimi Eskolalle puh. 24 331. Tälle leirille toivotaan osanottajia Kartanon, Koivistonluodon, Väinölän, Kalaholman, Vanhankoiliston ja Koivulan alueilta.

14. 8. — 20. 8. **PORIN TELJÄN ÄITILEIRI**
— ilmoittautumiset leirin johtajalle Leila Huuskoselle puh. 24 563 tai Aili Kalliolle puh. 12 938. Uudenkoiviston, Arava-alueen, kuudennen kaupunginosan ja Pinomäen leiri. Tälle leirille voivat tulla Keski-Porista ne äidit, joilla ei ole ollut tilaisuutta mennä oman seurakuntansa leirille.
- Valtionapua saava äitileiri on tarkoitettu vähävaraisille äideille, joilla on tahi on ollut huollettavanaan vähintään kolme alakäistä lasta tai jotka ovat lomavieton alkaessa täyttäneet 60 vuotta ja ovat virkistysloman tarpeessa.

Muut sosiaaliset leirit

1. 6. — 4. 6 **ROMAANILEIRI**
— Porin tummille, johtaa sihteeri Onni Kanerva, ilmoittautumiset diakoniatoimistoon Antinkatu 22, puh. 14 107.
26. 6. — 2. 7. **SIVILLI-INVALIDIEN LEIRI**
— johtaa diakoni Otto Syrjä, ilmoittautumiset diakoniatoimistoon Antinkatu 22, puh. 14 107.
3. 7. — 9. 7. **LEIRI KUUROILLE**
— johtaa Elvi Hokkanen, ilmoittautumiset puh. 12 702.
21. 8. — 27. 8. **LEIRI SOKEILLE**
— johtaa Elvi Hokkanen, ilmoittautumiset puh. 12 702.
28. 8. — 3. 9. **LEIRI PORIN SEUDUN HUONOKUULOISILLE**
— johtaa Maire Weckström, ilmoittautumiset diakoniatoimistoon Antinkatu 22, puh. 14 107.
28. 8. — 3. 9. **SOTAINVALIDIEN LEIRI**
— johtaa diakoni Otto Syrjä, ilmoittautumiset diakoniatoimistoon Antinkatu 22, puh. 14 107.
28. 8. — 3. 9. **KATULÄHETYKSEN MIESTEN LEIRI**
— johtaa katulähetystyöntekijä Kustaa Alhonpää, ilmoittautumiset diakoniatoimistoon Antinkatu 22, puh. 14 107. Näille leireille otetaan osanottajia kaikista Porin seurakunnista. Leirille on varattava mukaan huopa ja lakanat. Hoito leireillä on ilmainen. Osanottajat suorittavat kuitenkin itse matkakulunsa.
- Nuorisoleirit**
31. 5. **LAKKIAISET UUSILLE YLIOPI-
LAILLE**
— juhlan johtaa pastori Paavo Väntsi.
23. 6. — 25. 6. **NUORTEN JUHANNUSLEIRI**
— johtaa nuorisohjaaja Pauli Leppiniemi.
7. 7. — 8. 7. **SAKSALAISTEN DIAKONIEN VIE-
RAILU JUNNILASSA**
— 35 henkeä.
15. 8. — 25. 8. **NNKY:n ENGLANNIN KIELEN LEIRI**
— leiristä vastaa Porin NNKY.

Junnilan lam men idylliä.

Rippikoululeirit

5. 6. — 18. 6. I RIPPIKOULULEIRI

— järjestää Keski-Porin seurakunta, johtaa pastori Hannu Ervo. Ilmoittautumiset Keski-Porin seurakunnan kirkkoherranvirastoon puh. 12 201.

1. 8. — 13. 8. II RIPPIKOULULEIRI

— järjestää Porin Teljän seurakunta, johtaa pastori Erkki Nurmi. Ilmoittautumiset Porin Teljän seurakunnan kirkkoherranvirastoon puh. 16 244.

Ohjeita: Virkistysleireille saa sama henkilö osallistua vain yhden viikon ajan ilmaiseksi. Junnilan leirejä koskeviin tiedusteluihin vastataan kunkin leirin kohdalle merkitystä puhelinnumerosta sekä diakoniatoimistosta puh. 14 107. Junnilan puhelinnumero on 84 179, emäntä 84 030.

KILPAILU KIRKKOLISEN MUISTITIEDON TAITAJILLE

Helsingin Yliopistossa toimiva Suomen Kirkkohistorian Laitos on jo usean vuoden ajan tallettanut vanhaa kirkollista tapaa koskevaa muistitietoa. Olemme havainneet, että ehtoollisella käyntiin on liittynyt monia mielenkiintoisia perinteitä, jotka ovat olleet toisistaan poikkeavia eri puolilla Suomea. Jokaisen ehtoolliselle pyrkivän tuli kirkkolain mukaa ilmoittautua ennen ehtoollista. Tästä toimituksesta käytettiin yleensä nimittystä rippikirjoitus.

Tutkiessamme rippikirjoituskäytäntöä vetoamme kaikkien asiasta kiinnostuneitten apuun. Etsimme sopivia vastaajia, jotka voivat antaa kotiseudultaan rippikirjoitusta koskevia tietoja. Kaikkien vastaajien kesken julistetaan kilpailu, joka päättyy 15. 5. Kilpailussa jaetaan seuraavat palkinnot: I p. 100 mk, II p. 50 mk III—V p. 20 mk, VI—X p. kirjapalkintoja. Tulokset julistetaan toukokuun lopussa päivälehdissä. Palkintolautakuntaan kuuluvat professorit Mikko Juva, Matti Kuusi ja Kauko Pirinen sekä assistentti Samuli Pentikäinen.

Pyydämme asiasta kiinnostuneita ilmoittamaan nimensä ja osoitteen Suomen Kirkkohistorian Laitokselle osoitteella: Fabianink. 33, Helsinki 17, jotta voisimme lähettää Teille kyselykaavakkeen ja vastauspaperia. Tallettamalla vanhaa muistitietoa teette arvokkaan palveluksen kirkkohistorian tutkimukselle. Suomen Kirkkohistorian Laitos

Lukijat kirjoittavat

OLISIKO MAHDOLLISTA?

Porissa on hyvin vaikea olla seurakuntanuori. Erityisesti kaupunkiseurakunnissa on liian tiivis henki, niin ettei kukaan tunne olevansa tervetullut niiden tilaisuuksiin. Kun edes uskova nuori ei uskalla liikkua seurakunnasta toiseen, niin miten silloin rohkenisi joku ulkopuolinen asiasta kiinnostunut tulla mukaan?

Vaikka nuorten piirit ovat pieniä, ne toimivat täysin itsenäisesti. Unohdetaan tämän työn tarkoitus, ja piireistä muodostuu helposti sisäänlämpiäviä Seurakunnissa valitsee vain näennäisesti nuorten demokratia. Ylempien portaiden (myös vahtimestareiden) luottamusta nauttivat vain muutamat "luottamusnuoret". Tilaisuuksien loputtua kaikki nuoret ajetaan ulos kadulle aikaan, jolloin he eivät vielä halua mennä kotiin. Näin joudutaan maleksimaan kaupungilla, vaikka haluttaisiin jatkaa iltataa jutellen yhteisistä asioista. Tarvitaan huone, johon kaikki eri seurakuntien nuoret voisivat kokoontua vaikkapa arki-iltoinakin. Ymmärrämme kyllä käytännölliset vaikeudet, mutta toivomme edes yritystä tilanteen parantamiseksi.

Joukko seurakuntanuoria

TYÖKOTI VAJAAKYKYISILLE

Arkkipiispan käynnin yhteydessä kiinnitettiin viime vuonna Keski-Porin seurakunnan luottamushenkilöiden kokouksessa huomio asiaan, joka avaisi uuden työkeino ja ratkaisisi monen kodin kiipeän ongelman. Tarkoitin työkodin saamista vajaakykyisille. Suuri osa apuluokilta pääsevästä pysyy kätevyytensä ja yritteliään luonteensa turvin sijoittumaan tavallisille työmarkkinoille, mutta heikoimmat tarvitsevat suojatyöpaikkaa. Tampereella on kaupunkilähetys perustanut sitä tarvitseville työkodin.

On selvää, että yhteiskunta vähitellen ottaa tämän työn hoiviinsa, mutta toimenpide vie aikaa ja varoja. Moni hyvä asia on saanut alkunsa seurakunnan piirissä. Ehkäpä tässäkin apu tulisi rakkaiden hengessä joustavammin ja nopeammin vaikkapa ahtaissakin tiloissa ja vaatimattoman ohjauksen alaisena

Taimi Lounassalo
erityisopettaja

Aina kun puhutaan autoista, puhutaan myös rahasta.

Kuinka paljon? on automiehen yleinen kysymys.

Jos ette halua puhua suurista summista, valitkaa Volkswagen.

VAMMALAN AUTOKESKUS
puh. 2347

HAUTAUSTOIMISTO SAIN OSAKEYHTIÖ

Eteläpuisto 11
Puh. 12 161
Hoidamme kaikki alaamme kuuluvat tehtävät

Yli 40 vuotta hautauspalvelua

Rantasen
HAUTAUSTOIMISTO
PORI, ITÄPUISTO 12, PUH. 12707

Suurin — Suosituin
Kuljetukset autoillamme kaikkialle

PORISSA

TIETYSTI PUHTAASTI PORILAISEEN PANKKIIN

SUOMALAISEEN SÄÄSTÖPANKKIIN

LÄNSI-PORISSA TAPAHTUU

Kesä ei tuo tullessaan muu-
tosta vain ympärillämme ole-
vaan luontoon, vaan sen vaikutus
koetaan myös seurakunnan
nuorten toiminnassa. Monet yli-
talven jatkuneet toimintamuodot
pysähtyvät ja uudet puhkeavat
esiin. Kaupunkiseurakunnassa
koulujen päättymisen, kesälomat
matkailuineen, huviloille muutot
yms. hajottavat joukkoja. Mutta
kuitenkin esiintyy nuorten keskuudessa
vaatimus, että nuoren seurakunnan
on elettävä kesälläkin. Seurakuntayhteyden
kaipuu etsii toteutumisreittejään.

Haukimaja, joka sijaitsee
Makholmassa maanviljelijä
Paavo Arvelan nuorten käyttöön
luovuttamalla ranta-alueella,
on saavuttanut nuorten suosion
polkupyöräretkien kohteena. Tämä
nuorten rakentama maja on itsessään
varsin vaatimaton, mutta retket
tälle alueelle tarjoavat tilaisuuden
monipuoliselle ulkoilulle. Lentopallo-
ottelujen jälkeen on tilaisuus
hiljentyä Sanan äärelle yhteisellä
iltanuotiolla. Näin voidaan
Haukimajalla olla kahdessakin
mielessä virvoittavien vetten luona
(vrt. Ps. 23). Polkupyöräretkiä
Makholmaan tullaan järjestämään
tänäkin kesänä keskiviikkoisin.

Kirkon varjossa

Perjantai-iltoina voi kirkon
kellotapulilla luona nähdä nuorten
liikehdintää. Niille, jotka eivät
jaksakaan lähteä Haukimajalle
saakka tai jotka pitävät reippaasta
liikunnasta erityisen paljon,
tarjontuu mahdollisuus lentopallon
pelaamiseen aivan kirkon varjossa.
Illan päätteeksi halukkaat voivat
kokoontua seurakuntasalin puolelle
ilthartauteen.

Lentopallo on nuorten suosiossa.

Juhlissa ja arjessa

Kesän juhla-ajan avaa Reposaaren
Junnin kevään uusille ylioppilaille järjestettävä
lakkijuhla. Samassa paikassa
viettävät seurakuntien nuoret
juhannusta 23.—25. 6. pidettävällä
leirillä, jonka järjestelyistä vastaa
Teljän seurakunta. Ahkerimpia
lienevät kesäaikana kuorolaiset,
jotka merkonomi Pertti Pausilan
johtolla kokoontuvat torstaisin
Rauhanpuisto 1:ssä. Tämä kuoro,
johon kuuluu jäseniä useammasta
seurakunnasta, esiintyy kaksilla
suurjuhlilla kesän aikana. Sen
esityksiä kuullaan myös useissa
tilaisuuksissa Porissa ja sen
ulkopuolella.

Arjen aherrukseen lienee
laskeutuvissa se opiskelu, jota
tullaan harjoittamaan kahdella
leirillä. Elokuun alussa on tarkoituksena
pitää rippikoululeiri Reposaaren
Junnissa, sikäli kuin osanottajia
ilmaantuu tarpeeksi. Leiriä johtaa
pastori Jyrki Savo. Viikonvaihteella
29.—30. 7. on varattu länsiporilais-
ten käyttöön Lyttilän Ilmolassa.
Tällä viikonloppuleirillä on tarkoitus
keskittyä tarkastelemaan nykyajan
nuorta kristittyä askarruttavia
kysymyksiä. Tästä kuten muustakin
toiminnasta saa lähempiä tietoja
kirkollisista ilmoituksista tai
otamalla yhteyden seurakunnan
työntekijöihin.

Sisäänpäin lämpiävä

Seurakunnan nuorten toiminnassa
on eräs vaikeus, joka tosin ei ole
ylikäymätön, nimittäin se, että
uuden tulokkaan on vaikea päästä
mukaan. Tämä ei aina johdu siitä,
että toiminta olisi — kuten sanonta
kuuluu — sisäänpäin lämpiävää,
vaan tilanteeseen ilmeisesti vaikuttaa
meille ihmisille niin usein tyypillinen
pelko uutta ja outoa kohtaan.
Seurakunnan nuorisotyössä ei
kuitenkaan ole kysymys sen ihmeellisemmästä
asiasta kuin kutsusta kasvam-
aan ja varttumaan kristillisessä
uskossa ja elämässä, johon jo
pyhä kaste meitä velvoittaa.
Alkava kesä tahtoo tarjota
ulkonaiset puitteet tällaiselle
kasvamiselle, mutta kasvun voi
antaa vain Herra.

YHTEISVASTUUKERÄYS 1967

Porin seurakunnissa suoritetaan
18 yhteisvastuukeräys "ovelta
ovelle keräyksenä" toukokuun
aikana. Kuluva vuosi on kansamme
juhlavuosi. Itsenäisenä valtakuntana
maamme saavuttaa 50 vuoden
iän. Tähän taivalleeseen on sisäl-
tynyt monia ahtaita aikoja, mutta
sen kuluessa olemme saaneet myös
runsaasti sellaisia anteja, joista
saamme olla kiitolliset tämän päivän
Suomessa. Nyt voimme osoittaa
kiitollisuuttamme muistamalla
hädänalaisia lähimmäisiämme.
Heitä on omassa keskuudessamme,
ja kehitysmaiden sadat miljoonat
ihmiset kamppailevat nälän, sairau-
den ja kodittomuuden ahdingossa.
Hekin toivovat valoisampaa
tulevaisuutta. Yhteisvastuukeräyk-
sen tuotosta lähetetään osa kehi-
tysmaihin ja osa jää oman maan
hädässä olevien auttamiseen. Kun
yhteisvastuukeräjä soittaa ovikello-
anne, toivomme hänelle suopeaa
vastaanottoa. Keräys päättyy 31.5.
1967.

Heikkilän Hautaustoimistot
Om. U. Karihaara
Eteläpuisto 13 ja Liisank. 8
puh. 12 125

ANTIN KUKKA
Eteläpuisto 13, puh. 14 994
Täydellistä palvelua aloillamme

Länsi-Porin uusi pappi

Jyrki Untamo Savo vihittiin
pappiksi maaliskuun 29. päivänä
ja määrättiin Länsi-Porin papiston
apulaiseksi. Tähän virkaan hän
oli oikeastaan jo ottanut "varas-
lähden", sillä hän tuli Länsi-Porin
palvelukseen jo helmikuun alussa,
kaikki opintonsa suorittaneena.

Jyrki Savo on syntynyt 1942
ja tullut ylioppilaaksi Elisenvaaran
yhteiskoulussa 1961. Sen jälkeinen
aika onkin kulunut tiiviisiin opintoihin.
— "Tunnen erityistä kiinnostusta
kristillistä nuorisotyötä sekä toisaalta
kristillisen yhteiskuntaetiikan
piiriin kuuluvia kysymyksiä kohtaan."

Pastori Savo tuonee kihlatunsa
kesällä Tornin-Käppärän yhdeksänten
kerroksen emännäksi.

TYTTÖJEN KESÄTOIMINTAA

Tyttöjen toiminta koostuu tänä
kin kesänä leireistä ja retkistä.
Molemmat toimintamuodot ovat
saavuttamassa yhä suurempaa
suosion tyttöjen keskuudessa. Porin
tyttöjen toiminta riippuu iltojen suu-
desta. Varsinaisesti Länsi-Porin
tyttöille tarkoitettuja leirejä
järjestetään kaksi, molemmat heinä-
kuussa. Polkupyöräretkiä Preivil-
le ja Viasvedelle tehdään kesän
mittaan useampia. Tällaisilla
päivien retket tuntuvat sopivilta
erityisesti niitä tyttöjä ajatellen,
joilla ei ole mahdollisuutta päästä
useita päiviä kestäville leireille.
Retkien ja leirien ohjelmasta mainittakoon
uinti, reippaat leikit, laulut ja
kilpailut, syöminen raitteiden- ja
makkarapaistoinen sekä tietysti myös
hiljentyminen Taivaallisen Isän
edessä. Tämä iloinen yhteiselämä
kokemiseen kutsutaan taas tulevana
kesänä kaikkia seurakuntamme
tyttöjä.

KESÄOHJELMA:

Toukokuu:

- 15. p. tyttöjen kevätjuhla Länsi-Porin
kirkolla:
- jumalanpalvelus klo 10.00
- tarjoilu klo 11.30
- päätösjuhla klo 12.00.
- 27.—28. p. Retki Vaasaan (11 v. täyttäneille
tyttöille) Osallistutaan hiippakunnall.
tyttöpäiväviin.

Kesäkuu:

- 20. p. Polkupyöräretki Preiville
kiin. Lähtö Vähärauman Osuuskassan
luota klo 10. Mukana eväät, makkaraa
ja pullollinen räiskälätkinää sekä
uimapukki ja pyyhe. Paluu n. klo 18.
- 27. p. Polkupyöräretki Viasvedelle.
Lähtö ja paluu sekä varusteet
kuten edellä.

Heinäkuu:

- 5.—10. p. Tyttöleiri Ilmolassa
koulukäisille. Maksu matkoineen
7 mk. (Otetaan myös Pihlavan
seurakunnan tytöistä.)
- 13. p. Polkupyöräretki Preiville
kiin. Lähtö ja paluu sekä varusteet
kuten edellä.
- 20. p. Polkupyöräretki Viasvedelle.
Lähtö ja paluu sekä varusteet
kuten edellä. Sateen sattuessa
retket peruuntuvat.
- 25.—29. p. Tyttöleiri Ilmolassa
(Pihlavan leiri, jolle otetaan
myös Länsi-Porin seurakunnan
tyttöjä.)

Ilmoittautumiset leireille viikkoa
ennen leirin alkua kuu tyttöyön-
ohjaajalle puh. 12 937 tai 89 424.

PORI-LYTITYLÄ KESÄAIKATAULU

1. 6.—31. 8. 1967

Arkipäivinä

Lyttylästä		Porista	
X	L	X	L
7.05 z	7.05 z	7.40	7.40
7.50 z	7.05 x	7.40	7.40
8.10	8.10	11.00	11.30
12.00	11.50	13.00 z	12.30 z
14.00	13.15	16.15	14.15
16.50	15.00	17.30	15.50
	16.30		17.30

Pyhäpäivinä

Lyttylästä		Porista	
X	L	X	L
7.30		8.15	
9.00		10.00	
11.00		12.00 z	
13.00		14.00	
15.00		16.00	
17.00		19.00	
20.00 z		21.00	

X = arkip. L = lauantai Z = Lauan-
maiden kautta

Linja-autoja saatavana tilaus-
ajoon koti- ja ulkomatkoille.

LYTITYLÄN LIIKENNE
Puh. 86 437

TELJÄN POJAT

PURJEHDUS- JA MAASTOLEIRI
ILMOLASSA

17.—22. 6. O-maksu 7 mk, johon
sisältyy myös matkat. Ilmoittautumiset
10. 6. mennessä poikatyönohjaajille
puh. 15 122, 24 880 tai 16 244 klo 9—
12. Johtaa Kyllönen.

RENGASMATKA POHJOIS-
SUOMEEN 2.—8. 7.

Matkalla tutustutaan mm. Par-
taharjun leirikylään. Rukautun-
turin maastossa erävaellus
haluaville. O-maksu 40 mk, johon
sisältyy myös ruoka. Ilmoittautumiset
1. 6. mennessä poikatyönohjaajille.
Johtaa Kyllönen.

PURJEHDUS- JA URHEILU-
LEIRI ILMOLASSA

19.—24. 7. O-maksu matkoineen
7 mk. Ilmoittautumiset 15. 7. mennessä
poikatyönohjaajille. Johtaa Kyllönen.

POIKIEN JUHLALEIRI
PARTAHARJULLA

24.—31. 7. O-maksu matkoineen
noin 30 mk. Ilmoittautumiset
poikatyönohjaajille 15. 7. mennessä.

KERHONJOHTAJIEN
LEIRI ILMOLASSA

26.—27. 8. Ilmoittaututtava 20.
8. mennessä puh. 24 880 tai
16 244. Johtaa Lepiniemi.

TELJÄN TYTÖT

27.—28. 5. Tyttöjen retki Vaa-
saan, 10 v. täyttäneille.

3.—5. 6. Tyttöjen retki lähetyshu-
lille Kouvolaan.

7. 6. Tyttöjen retki Lyttilän
Heikkilään

9. 6. Tyttöjen retki Lyttilän
Heikkilään

12.—26. 6. Tyttöleiri Ilmolassa.

19.—22. 6. 12. v. täyttäneitten
kerhotyttöjen retki Ahvenan-
maalle.

27. 6. Tyttöjen retki Lyttilän
Heikkilään.

29. 6. Tyttöjen retki Lyttilän
Heikkilään.

12.—18. 7. Teljän Tuikkeiden par-
tioleiri Kullaalla.

17.—18. 8. Partiotyttöjen retki
Lyttilän Heikkilään.

21.—22. 8. Tyttöjen retki Mylly-
kumpuun.

26.—27. 8. Kerhonjohtajien leiri
Ilmolassa.

TERVETULOA
E
OSTOKSILLE

LUOTETTAVA
KAUPPA-
KUMPPANI

OSUUSLIIKE

KANSA

KIRKKO PORISSA

KESKI-PORIN KIRKKOKUORO LÄHTEE NORJAAN!

Tir Arvo Elon johtama Keski-Porin kirkkokuoro on koko kuluneen talven harjoitellut uutterasti, tähtäimenään Norjaan tehtävä edustus- ja konserttimatka. Sen päämaalina on Porin ystävyyskaupunki Porsgrunn, josta on saapunut kaupungin pormestarin virallinen kutsu. Matka alkaa kesäkuun 3. päivänä ja kestää kymmenen päivää. Kuoro laulaa kuudessa eri kirkossa, Porsgrunnin lisäksi mm. Oslossa. Matkan johtajana ja puhujana on rovasti P. O. Ekko ja oppaana rouva Lisa Ekko, joka on syntyperäinen norjalainen. — Sekä kaupunki että seurakunta avustavat kuoron matkakassaa.

Eikö kouluissamme ole uskonnonvapautta

Uskonnonvapaus on eräs tärkein koululaitokses­samme nähty On luonnollisesti oltava jatku­ keimmistä ihmisen perusoikeuk- kuuluminen tai kuulumattomuus vasti varuillaan, ettei mikään ope- sista. Se sisältyy Yhdistyneiden kirkkoon tai uskonnolliseen yhdys- tus ole estämässä lapsen kasvua Kansakuntien v. 1948 antamaan kuntaan. Tämä ei itse asiassa il- itsenäiseksi ihmiseksi. Uskonnon ihmisoikeuksien yleismaailmalli- maise asianomaisten henkilöiden opetusta ajatellen tämä merkitsee julkistukseen, jossa sille on va- yksityiskohtaisia käsityksiä ja opetuksen järjestämistä niin, että rattu oma artikla. Se kuuluu: "Kai- mielipiteitä esimerkiksi erilaisista se antaa valoa lapsen kunkin ikä- killa henkilöillä on ajatuksen, eettisistä kysymyksistä. Se osoit- kauden erityisongelmiin ja näin omantunnon ja uskonnonvapaus; taa kuitenkin yhteiskunnan toi- tukee lapsen henkistä kasvua. On- tämä oikeus sisältää vallan uskon- menpiteiden kannalta riittävästi gelma on opettajainvalmistuksen ja täydennyskoulutuksen kysy- non tai vakaumuksen vaihtami- asianomaisten henkilöiden elämän- myksiä, joiden ratkaisemiseksi oli- seen sekä vallan uskonnon tai va- katsomusta koskevien mielipitei- si tehtävä kaikkien aineiden koh- kaumuksen ilmaisemiseen yksin- den suunnan Uskonnonlisten ko- dalla nykyistä enemmän. tai yhdessä toisten kanssa, sekä kemusten, seurakunta-aktiivisuu- den tai mielipiteiden asettaminen julkisesti että yksityisesti, opetta- yhteiskunnan taholta suoritetta- malla ja uskonnonmenojen noudat- vien toimenpiteiden perustaksi joh- tamisella."

Miksi koulussa on uskonnon opetusta

Koululaitoksen uskonnonopetus tapahtuu periaatteessa vanhempien antamalla valtuutuksella. Tämän valtuutuksen antaminen on tapahtunut demokraattisen yhteiskunnan pelisääntöjä noudattaen, jolloin asiasta ovat päättäneet yhteiskuntamme ratkaisuvalltaa käyttävät elimet. Vanhempien kasvatusoikeus on länsimaisen demokratian tunnustamia perusoikeuksia, joka on yhteiskunnan taholta järjestettävässä kasvatuksessa otettava huomioon. Jos vanhempien kasvatusoikeus elämäntutkimuksellissa kysymyksissä kielletään, joudutaan totalitääriin yhteiskuntaan, jossa valtiovalan taholta annetaan sen ideologian mukainen kasvatus riippumatta siitä, mitä mieltä kodeissa ollaan sen sisäl­ löstä.

Edellä lainattu Ihmisoikeuksien julistus tunnustaa vanhempien kasvatusoikeuden. 26. artiklan 3. kuuluu: "Vanhemmilla on ensi sijassa oikeus valita heidän lapsilleen annettavan opetuksen laatu." Kun myös yhteiskunnan taholta annettavaan kasvatukseen kuuluu elämäntutkimuksellista kasvatus­ ta, se ei voi sivuuttaa vanhempien kasvatusoikeutta.

Vastaako koulun uskonnon opetus kotien käsityksiä

Mittapuiksi kotien elämäntutkimuksellisen asenteen ilmaisijana dollista.

Eikö lapsella ole oikeutta valita elämäntutkimustaan

Ihmisenä olemiseen kuuluu, että hän kasvu- ja kehitysaikana joutu­ saamaan vaikutteita siitä fyy- sisestä ja henkisestä ympäristöstä johon on syntynyt. Elämäntutkimuksen perusainekset, kuten käsi- tykset hyvästä ja pahasta, rak- kaudesta ja anteeksiantamuksesta, vastuusta, asemastaan ihmisyytei- sössä ja arvostaan sekä siinä, että koko maailmassa, samoin kuin pe- rusvärin asenteessaan yleensä elä- mään ja tulevaisuuteen, lapsi saa alkeellisina mutta verrattain py- syvinä jo ennen kuin ymmärtää käsitteellisiä selvityksiä. Näistä asioista hän oppii ennen kaikkea vanhemmistaan ja kodin ilmapii- ristä. Valinnan mahdollisuus on rajoitettu. Koulun uskonnon opetus ei ala "alusta" niidenkään kohdal- la, joiden kodeissa ei uskonnon kysymyksiä käsitellä.

Toinen alue, jossa voi kysyä lap- sen oikeutta ja mahdollisuutta va- lintaan, on kysymys äidinkielestä. Äidinkieli ei ole vain teknilli- nen tietojen hankkimisen tai yhy- teyksien rakentamisen väline, vaan se on osa kulttuuria. Periaattees- sa tulisi lapsella olla oikeus myös äidinkielen valitsemiseen. Käytän- nössä tämä ei ole kuitenkaan mah- dollista.

PORIN SEURAKUNTIEN DIAKONIAOIMISTO TIEDOTTAA

Arvoisat porilaiset. Suorittaes- sanne kevätliivousta löytyy kome- roista ja ullakolta jo käytöstä pois- tettua, mutta silti vielä käyttökelpoista vaatetavaraa ja kenkiä. Nä- mä tavarat voitte lähettää toimis- toomme Antinkatu 22, josta jaam- me ne edelleen apua tarvitseville. Toimistossamme on erityisesti ky- syntää miesten puvuista, sillä mo- net alkoholistihoitolassa ja van- kilassa olevat miehet pyytävät meiltä sopivaa vaatekerta. Myös naisten ja lasten vaatteista on ky- syntää. Lahjoittamalla jo käytös- tä poistamanne vaatekerrat diako- niatoimistoon täytätte samalla Jee- suksen antamaa kehotusta: "Kun minä olin alasti, niin te vaatetit- te minut". Mt. 25.

Voitte myös soittaa numeroon 14 107, jolloin ilmoituksen saatua- me noudamme lahjoituksenne ko- toa.

Diakoniatoimisto on avoinna ar- kisin klo 9.00—12.00.

Vakavaa kirjallisuutta suuri valikoima

YUORELAISEN Kirjakauppa Oy.

Hakekaa kesä rautakaupasta!

Miksi odottaisitte, että kesä yl- lättää Teidät. Tulkaa nyt rauta- kauppaan. Meiltä saatte oikeat välineet mökille ja kodinkunnos- tukseen, retkeilyyn, puutarhaan. Kaikkeen kesäiseen. Tervetuloa tutustumaan kesävalikoimiimme!

SATARAUTA OY
RAUTATALO

KELLO- JA KULTALIIKE
OSSI HEINO

Itäpuisto 5

Vielä ehdit voittamaan

nuorisotalletusten
päävoitto 30000.-

YHDYSPANKKI

meidän pankki

luottamuspankki

KIRKKO PORISSA

Porin seurakuntien lastenpäiväkerhot vuosikertomus v. 1966

Lastenpäiväkerhojen suosio on kasvanut edelleenkin Porin seurakunnissa. Kerhoihin pyrkivien lasten lukumäärä oli syyslukukauden alkaessa suurempi kuin milloinkaan ennen. Kerhoihin pyrki yli tuhat 4–6-vuotiaasta lasta. Kerhojen toimissa entisellään olisi kerhoihin voitu sijoittaa ainoastaan 800 lasta ja ulkopuolelle olisi jäänyt noin 200 lasta. Toimikunta oli tässä vaikean ratkaisun edessä. Asiaa pohdittuaan se päätti toistaiseksi muuttaa kerhoajat siten, että yksi lapsi entisen kolmen tunnin sijasta kolmena päivänä viikossa saa käydä kerhossa ainoastaan kolme tuntia kahtena päivänä viikossa. Näin voitisiin aikki pyrkijät sijoittaa kerhoihin. Kerhoajat päätettiin palauttaa entiselleen niin pian kuin on mahdollista.

Uusia kerhoja perustettiin Keski-Porin seurakuntaan 11 (ennen 9) yht. 20, Teljän seurakuntaan uusia 9 (ennen 13) yht. 22, Länsi-Porin seurakuntaan uusia 3 (ennen 6) yht. 9, Pihlavan seurakunnassa 4 kuten ennenkin.

Tilanne er. seurakunnissa kevät- ja syyslukukaudella on seuraavanlainen:

Keski-Pori
Seurakuntakoti Itäpuisto 14:
keväällä 2 ryhmää ohjaaja Helmi Lanne
syksyllä 3 ryhmää ohjaaja Helmi Lanne
Mikonkatu 8, rukoushuone:
keväällä 4 ryhmää, ohjaajat Tuula Moisiomäki ja Lea Hacklin
syksyllä 6 ryhmää, ohjaajat Tuula Moisiomäki ja Lea Hacklin
Toejen rukoushuone:
keväällä 3 ryhmää, ohjaaja Mirjam Mäenpää
syksyllä 5 ryhmää, ohjaaja Mirjam Mäenpää

Porin Teljä
Väinölän srk.työkeskus:
keväällä 4 ryhmää, ohjaajat Hilikka Aapasuo ja Tuula Moisiomäki
syksyllä 6 ryhmää, ohjaajat Elma Heinilä ja Tuula Moisiomäki
Uusikoivisto, Kasvihuoneenkatu 16:
keväällä 4 ryhmää, ohjaaja Armi Louhelainen
syksyllä 6 ryhmää, ohjaaja Armi Louhelainen

Rautatiepuistikatu 4:
keväällä 4 ryhmää, ohjaajat Martta Suonpää ja Päivi Löfman
syksyllä 6 ryhmää, ohjaajat Martta Suonpää ja Päivi Löfman

Rauhanpuisto 1:
keväällä 1 ryhmä, ohjaaja Annikki Kekki
syksyllä 2 ryhmää, ohjaaja Annikki Kekki

Länsi-Pori
Länsi-Porin srk.työkeskus:
keväällä 4 ryhmää, ohjaaja Liisa Santavuori
syksyllä 6 ryhmää, ohjaaja Liisa Santavuori

Rauhanpuisto 1:
keväällä 2 ryhmää, ohjaaja Annikki Kekki
syksyllä 3 ryhmää, ohjaaja Annikki Kekki

Pihlava
Pihlavan srk.työkeskus:
keväällä 2 ryhmää, ohjaaja Ritva

Silmu
syksyllä 1 ryhmä, ohjaaja Ritva Silmu
Kyläsaaren srk.työkeskus:
keväällä 2 ryhmää, ohjaaja Ritva Silmu
syksyllä 2 ryhmää, ohjaaja Ritva Silmu
Ryhmä keväällä yhteensä 32, lapsia 800.
Ryhmä syksyllä yhteensä 46, lapsia 1007.

Lapset on jaettu 25 lapsen ryhmiin. Kevätlukukaudella kuusi ryhmä koontui 3 päivänä viikossa, 3 tuntia kerrallaan ja syyslukukaudella kahdena päivänä viikossa 7 tuntia kerrallaan.

Uudet kerhot aloittavat toimintansa kevätlukukauden alkaessa Ruosniemen uudessa seurakuntakodissa, Isojoenrannan seurakuntatalossa, Impolan kaupunginosassa Kalhantie 10 sekä Kaanaassa Eerontien seurakuntakodissa.

Kerran kuukaudessa ohjaajat koontuvat johtajan kutumina yhteiseen kokoukseen, jossa keskustellaan ohjelmasta edessä olevaa kuukautta varten ja pohditaan muita asioita koskevia kysymyksiä.

Lastenpäiväkerhojen työsuunnitelman työskentelymuodot
Raamatun kertomusten kertominen ja selitys. Raamatun ym. aiheisiin kuviin perehtyminen. Lapsille sopivien satujen selittäminen ja kertominen. Laulun, laulun ja liikuntaleikkien, voimistelun, vapaaleikin ja ulkoilun avulla 4–6 vuoden ikäisille lapsille sopivia, lasta kehittäviä, erilaisia askartelutehtäviä, kuten pihvi-ompelutyöt, ompelu vohvelikankaalle, paperitaittelut, piirustus, paperileikkaus, tikkujen purkaminen, muovailu, virkkaus, helmien pujottelu ja vesivärimaalaukset.
Viikoittainen työsuunnitelma edellyttää, että lapsi käy kerhossa 3 tuntia kolmena päivänä viikossa.

1. päivä
kello 9.00 Virsi tai hengellinen laulu ja alkurukous
9.15 Raamatun kertomusten selitystä ja kuvien katsomista
9.45 Laulu ja laululeikit
10.15 Ruokailu
10.30 Paperileikkausta tai paperitaittelua
11.00 Piirustus
11.30 Loppuhartaus ja ulkoilua, mikäli olosuhteet sallivat
12.00 tai askartelua tai vesivärimaalaukset

2. päivä
kello 9.00 Virsi tai hengellinen laulu ja alkurukous
9.15 Raamatun kertomusten selitystä ja kuvien katsomista
9.45 Laulu ja laululeikit
10.15 Ruokailu
10.30 Pihvi- tai vohvelikangas-ompelua
11.00 Satuja ja kuvien katsomista
11.30 Loppuhartaus ja ulkoilua, mikäli olosuhteet sallivat
12.00 tai askartelua tai liikuntaleikkkejä

3. päivä
kello 9.00 Virsi tai hengellinen laulu

Hautojen kesä- ja kertakaikkiset hoitomaksut

Hoito alkaa keväällä sään salliessa ja jatkuu syyskuun loppuun. Hoitoon kuuluu haudan puhantausta ja kunnossapito sekä kukkien istutus ja hoito. Peruskunnostus suoritetaan ennen hoitamattomilla ja kunnostamattomilla haudoilla ennen hoitoon ottamista. Kunnostuksesta ja hoidosta voi ennen hoitotilauksen antamista neuvotella hautausmaanhoitajan kanssa. Muista erikoishoito- ja kunnostustöistä peritään aiheutuneet todelliset kulut laskun mukaan.

Hautojen kesähoitohinnasto v. 1967.

Haudan koko	Kesähoito	Peruskunnostus
1×2 m	50,—	25,—
2×2 "	56,—	30,—
2×3 "	62,—	35,—
2×4 "	68,—	40,—
2×5 "	74,—	45,—
2×6 "	80,—	50,—

Hoitotilaukset on tehtävä seuraavasti: jos sopimus sisältää kukkahoidon, kuntien taloustoimistoon, Länt. kukkien istutuksen ja hoidon vuokrahuoneenkatu 3, puh. 12 784, siltain kesäaikana. Ennen hoitoon ottamista suoritetaan haudalla katselmus, jolloin haudan laitteineen on oltava kunnossa muistomerkin ja reunakiven kanssa. Tarvittavat kunnostusohjeet puhtaana- ja kunnossapidon sekä.

Kertakaikkiset hoitomaksut 11. 4. 1967 alkaen.

Haudan koko	Määräämättömäksi ajaksi		50 vuodeksi		25 vuodeksi	
	Kukkaohito	Ilman kukkia	Kukkaohito	Ilman kukkia	Kukkaohito	Ilman kukkia
1×2 m	795 mk	466 mk	647 mk	350 mk	509 mk	276 mk
2×2 "	880 "	509 "	710 "	382 "	562 "	297 "
3×2 "	954 "	551 "	774 "	413 "	615 "	318 "
4×2 "	1.028 "	594 "	837 "	445 "	668 "	339 "
5×2 "	1.102 "	636 "	901 "	477 "	721 "	360 "
6×2 "	1.177 "	678 "	965 "	509 "	774 "	382 "

ja alkurukous
9.15 Raamatun kertomusten selitystä ja kuvien katsomista
9.45 Laulu ja laululeikit
10.15 Ruokailu
10.30 Muovailu
11.00 Voimistelu ja liikuntaleikkkejä
11.30 Loppuhartaus ja ulkoilua, mikäli olosuhteet sallivat
12.00 tai askartelua

Päiväkerhotoimikunnan jäsenet ja kokoukset

Porin seurakuntien lastenpäiväkerhotoimikuntaan vuoden 1966 aikana kuuluneet seuraavat jäsenet: talousopettaja Anni Happonen, rouva Laura Ruutu, rouva Kaarina Veijalainen, lastentarhanopettaja Maija Vuola, maisteri Liisa Syrjä, rovasti Aatos Laiho, konttoristi Arvo Oura, puheenjohtajana ja päiväkerhosen johtaja Helmi Lanne sihteerinä. Päiväkerhotoiminnan kautta tahtovat seurakunnat ojentaa palvelevan

kätensä lapsille ja heidän vanhemmilleen. Varsinkin nykyisenä sekavana aikana tällainen seurakunnan rakkaudenpalvelu lankeaa kiitolliseen maaperään. Tuskin koskaan vanhemmat ovat olleet suurempien kasvatusongelmien edessä kuin nyt. Joulun ja kevätjuhlien saapuvat lasten äidit ja isät runsaslukuisin joukoin seuraamaan lasten esityksiä, mikä todistaa, että tämä työmuoto on tullut rakkaaksi ei ainoastaan lasten, vaan myös heidän vanhempainakin sydämiin.

KIRKKOHERRAN VIRASTOT

avoinna arkisin klo 9—12, perjantaisin lisäksi klo 16—17.

Keski-Pori Hallituskatu 9, puh. 12 201 ja 12 385.

Porin Teljä Länt. raatihuoneenkatu 3, puh. 16 244.

Länsi-Pori Liikastentie 28, puh. 17 671.

Pihlava kirkkokeskus, puh. 85 071.

Reposaari Merimiehenkatu 1, tiist. ja torst. klo 9—11 ja 17—18, lauant. 9—11, puh. 84 023. Kesällä vain tiist. ja torst.

TALOUSTOIMISTO

Länt. raatihuoneenkatu 3, arkisin klo 9—12, perj. myös 16—17, puh. toimisto ja talousjohtaja puh. 12 784, rakennusteknikko puh. 15 890.

HAUTAUSMAANHOITAJA

Uusi kappeli, arkisin klo 9—11, puh. 14 319.

Kesäaikana ovat virastot ja toimistot lauantaisin suljettuna.

PORIN KIRKKOSANOMAT

Julkaisija Porin seurakuntien tiedotustoimikunta. Jaetaan postitse Porin seurakuntien talouksiin.

Päätoimittaja: Paavo Yrjölä.
Toimitussihteri: Eino Salmenperä.

Toimituskunta: Eila Torikka, Viljo Lauro, Aarre Veijalainen ja Paavo Väntsi.

Toimitus ja konttori: Pori, Länt. raatihuoneenkatu 3, puh. 12 784 (Porin seurakuntien taloustoimisto).

Ilmoitushinnat: 50 p. painamillimetritä, vain sisäisivuilla.

SEURAAVA KIRKKOSANOMIEN NUMERO ILMESTYY 25. 9.

Porissa 1967
Satakunnan Kirjateollisuus Oy